

DIRVA

Nr. 122

SPALIS - OCTOBER 25, 1963

Cleveland, Ohio

Trečiasis taikos bandymas

Lygiai prieš metus pradėta jau trečią kartą po II Pas. karo bandyti taikiai sugyventi su sovietais. - Tie bandymai buvo pertraukti Stalino ir Chruščiovo ofensyvų. - Abi jos buvo iššauktos pačių amerikiečių politikos, kurią sovietai įvertino kaip bailumo ženklą. - Kuo baigsis trečiasis kėlinys?

Rugsėjo 14 ir 15 d. Vokietijoje Hannoverio įvyko apygardos lietuvių suvažiavimas. Dalyvavo lietuviai iš Hannoverio, Osnabriko, Zalcgiterio, Bremeno ir Oldenburgo apylinkių. Suvažiavime buvo iškilmingai primintas Lietuvos Valstybės steigimas prieš 700 metų ir Mindaugo mirtis. Paskaitas skaitė Dr. Norkaitis iš Dusseldorfo, kunigas Šarka iš Hamburgo ir Dr. Bračs, latvių apygardos atstovas Hannoverio. Suvažiavime dalyvavo ir kiti latvių visuomenės atstovai ir sudarė bendrą, labai draugišką nuotaiką. Po suvažiavimo įvyko dar lietuvių ir latvių veikėjų pobūvis latvių atstovybės patalpose. Nuotraukoje pirmoje eilėje iš kairės: J. Stankaitis, Dr. Norkaitis, Dr. Bračs Kun.Šarka. Antroje eilėje: Birzgale, latvių atstovybės sekretorė, Stankaitienė, latvių veikėjas Namnieks, lietuvių visuomeninio darbo veteranas V. Šukys ir latvių organizacijos Dauguvos Vanagai Hannoverio skyriaus pirmininkas Licitis. Ant sienos matomi Dauguvos Vanagų ir Latvių Lietuvių Vienybės ženklai.

Vytautas Meškauskas

Šioje vietoje esame jau citavę daug JAV užsienio politikos kritikų, nes lietuviškom akim žiūrint, toji politika nesiderina nei su JAV galybe, nei su atitekusiom pareigom bei atsakomybe po antrojo D. karo. Šį kartą vėta susipažinti su tos politikos analize, kurią patiekia ne kas kitas, kaip pats Valstybės Departamento planavimo skyriaus viršininkas, buvęs Massachusetts Institute of Technology ūkinės raidos istorijos profesorius Walt W. Rostow. Žinia, ką daryti šiuo ar kitu atveju, nusprendžia pats prezidentas, tačiau ir darydamas tokius sprendimus, prezidentas vistiek lieka savo planuotojo galvosenos įtakoje. Daļ tos savo galvosenos ir sampratos W. W. Rostow paskelbė spalio mėn. Foreign Affairs žurnalo numeryje, kurioje analizuoja JAV politiką nuo pastutinio karo pabaigos. Man atrodo, kad su jo mintimis vėta susipažinti ir Dirvos skaitytojams, kad lengviau supratus kasdieną užklumpančias blogas žinias.

W.W. Rostow konstatuoja, kad šiandieną mes randamės trečiajame didžiajame bandyme surasti taikingo sugyvenimo sąlygas su sovietais -- iš to ir jo straipsnio pavadinimas: "Trečiasis kėlinys". (Third round).

Sovietų apetitas pradėjęs augti nuo Stalingrado laikų. Kai tik paaiškėjo, kad Sovietų Sąjunga karą pergyvens, komunistų vadai tuoj pat pradėjo galvoti, kaip išnaudoti pokario suirutės laikus, nes ir jie patys į valdžią po I D. Karo atėjo kaip tik tokios suirutės metu. Tačiau galingiausia galybė po karo vis tiek liko JAV ir nuo jų priklausė, kaip toli sovietai galės išsiplėsti, 1945-46 metų

laikotarpyje Stalinas tikėjo prezidento Roosevelto prielaida, kad JAV daugiausiai tik du metus po karo galės išlaikyti savo kariuomenę užsieniuose. Iš tikro JAV derėjosi dėl Europos ir Kinijos likimo būdamas iš namų spaudžiamas per skubios, drastiškos ir vienpusiškos demobilizacijos. To padaršintas Stalinas vis daugiau didino savo spaudimą. Tiesa, jis nusileido Irane (Persijoje), tačiau padidino spaudimą į Turkiją, pradėjo partizaninį karą Graikijoje, skatino Italijos ir Prancūzijos komunistų partijas siekti valdžios, 1947 m. Stalinas įsitvirtino Rytų Europoje. Susilaukęs pasisekimo Pragoje 1948 m. vasario mėn., jis patyrė nepasisekimo Belgrade tų pačių metų birželio mėn., kada Tito atsisakė jo klausyti.

Nuo 1947 m. su Trumano doktrina ir Marshallo planu prasidėjo Vakarų priešpuolis, 1948 m. balandžio m. rinkimai išgelbėjo Italiją, Graikijos puolimas buvo sustabdytas dėl pasireiškusio nevieningumo komunistų tarpe ir graikų padidėjusio atsparumo. Ir Prancūzija likvidavo komunistinį pavojų.

Ivykiai Vokietijoje nuo pat 1946 m. vedė prie jos suskaldymo. Berlyno blokados nepasisekimas praktiškai baigė Stalino pokario ofensyvą Europoje, kur Marshallo planas turėjo pasisekimo ir buvo sudaryta eilė apsigynimo sąjungų, kaip NATO 1949 m. kovo mėn. ir atstatyta stipri Vakarų Vokietija.

Tuo tarpu Rytuose buvo toliau kovojama. Indokinijoje, Malajuose, Filipinuose, Burmoje -- vi-

sur veikė komunistiniai partizanai. Mao Tse-tungo greitas laimėjimas Kinijoje buvo Stalinui netikėtas ir jį paskatino į tolimesnius užkariavimo bandymus jau net platesniu mastu. Prasidėjo Korėjos karas. Su paliaubomis tame kare pasibaigė ir Stalino ofensyva. Rezultatai buvo tokie:

- * Paaiškėjo, kad nepaisant Roosevelto būklavimo ir jo nelaimingo pranašavimo, JAV vis dėlto sugebėjo išlaikyti savo kariuomenę Europoje ir išpildyti savo įsipareigojimus;

- * Paaiškėjo, kad Vakarų Europa sugebėjo vėl atsistoti ant kojų;

- * Paaiškėjo, kad JAV su laisvojo pasaulio talka gali atmušti puolimą su konvencionaliniais ginklais, be atominės bombos pagalbos.

Nuo to laiko iki 1957 metų pirmojo Sputniko buvo palyginti ramus laikotarpis, pertrauktas Suėzo krizės ir Vengrijos sukilimo įvykių, kurie kilo netiek iš Šaltjo karo pasėkos, kiek iš vidaus pasikeitimų dinamikos.

Stalino mirtį sekė keturi metai vidaus kovos dėl įsiviešpatavimo Kremliuje. Tuo laiku, atrodo, Maskvoje buvo svarstomi ir taikingo sugyvenimo su Vakarais planai. Įrodymai: susitarimas dėl Triesto ir Austrijos. Tačiau svarbiausios problemos: nusiginklavimas ir Vokietija -- nepajudėjo iš vietos.

1955 m. viršūnių konferencija tarp Eisenhowerio, Bulganino, Edeno ir Prancūzijos min. pirm. Faure nedavė rezultatų, kaip ir ją pasekusi užsienio reikalų ministerių konferencija. Tačiau bent iš paviršiaus viešpatavo taikinga atmosfera, kuri pasibaigė tik 1960 m. U 2 incidentu, kuris davė progos sovietams padėti dramatuoti. Kodėl tą syk nepasisekė susitarti? Sovietai buvo paveikti dviejų naujų faktorių užsienio politikoje:

- * Atominės bombos ir raketos buvo geras naujas ginklas Maskvos šantažui;
- * Socialinės ir tautinės revoliucijos Azijoje, Afrikoje ir Lotynų Amerikoje sužadino naujas sovietų viltis.

Tuoj po Sputniko paleidimo 1957 m. spalio mėn. sovietai pradėjo veikti:

- * 1948 m. Maskva įteikė Berlyno ultimatumą;
- * tais pačiais metais šiaurės Vietnamo partija paskelbė vesiantį partizanų karą Pietų Vietnamo;
- * prasidėjo karas Laose;
- * sovietai bandė įsitvirtinti

CHICAGOS LIETUVIŲ VISUOMENEI

Chicago Lietuvos Taryba savo metinė konferencijoje, Jaunimo Centre spalio 20 d. peržvelgusi atliktus darbus, su dideliu pasitenkinimu pastebi, jog Chicago lietuvių visuomenė šiemet, gal labiau negu ankstyvesniais metais, labai nuoširdžiai rėmė Chicago Lietuvos Tarybos veiklą darbu, patarimu ar geru žodžiu, o labiausiai visi padėjo aukomis Lietuvos laisvinimo kovą tęsti.

Toks giliai įjautrus ir nuoširdus

Konges;

- * bilijono dolerių vertės ginklų pasiuntė Indonezijai.

Per tris metus Chruščiovo ofensyva gerokai įsibėgėjo ir vienas (Nukelta į 2 psl.)

dus supratimas ir gausios aukos įgalino Chicago Lietuvos Tarybą vykdyti tuos uždavinius, kuriuos jai skiria Amerikos Lietuvių Tarybos įstatai.

Šiandieninės pasaulio politikos raida ir linkmė, deja, nerodo, kad Lietuvos išlaisvinimas iš Sovietų Rusijos okupacijos būtų labai artimas. Nors principo, atrodo, kad visos valstybės vienodai smerkia kolonializmą, tačiau praktiškai jis griunamas tik Afrikoje ir pietryčių Azijoje; nors, regis, visuotinai šnekama apie tautų apsisprendimo teisę, bet praktiškai ne visoms tautoms leidžiama ta prigimta teise naudotis. Mums nesuprantama kodėl Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės, o taip pat Ukraina, Baltgudija, Armėnija ir kt. Sovietų Rusijos pavergtos tau-

tos negali naudotis tomis pačiomis teisėmis, kuriomis šiandieną naudojami Afrikos ir Azijos pietryčių tautos.

Todėl Chicago Lietuvos Taryba taria, jog mūsų vedama kova už Lietuvos išlaisvinimą iš Sovietų Rusijos okupacijos ateityje dar daugiau pareikalaus iš mūsų ne tik darbo, pasišventimo, bet ir aukų, o labiausiai vienybės, drausmės ir ištvermės. Tat gi vienykimės ir pastoviai ir neatlaidžiai siekime Lietuvos išlaisvinimo iš Sovietų Rusijos kolonializmo priešaudos. Vieningas nusistatymas ir pastovus darbas greičiau įgalins mus pasiekti tikslą, kada Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma valstybė.

Chicago Lietuvos Taryba

REZOLIUCIJA

1963 m. spalio 20 d. Chicagoje, Jaunimo Centro namuose, Chicago Lietuvos Tarybos sukiesta metinė įvairių organizacijų atstovų konferencija, išklausiusi valdomųjų organų pranešimų ir apsvaarsčiusi spaudoje pasirodiančias žinias, kad JAV vyriausybės daromi pasitarimai su Sovietų Sąjunga įsteigti Chicagoje Sovietų Sąjungos konsulatą ir taip pat kad daromi Sovietų Sąjungos pasiūlymai sudaryti nepuolimo sutartį su NATO organizacijos ir komunistinio bloko valstybėmis, sudarančiomis Varšuvos paktą, konferencija priėmė šią rezoliuciją:

1) kreiptis į JAV Prezidentą J.F. Kennedy ir Valstybės Sekretorių Dean Rusk ir prašyti, kad būtų atmetas Sovietų Sąjungos pasiūlymas įsteigti Chicagoje Sovietų Sąjungos konsulatą, nes tai sudarytų Sovietų Rusijai progą stiprinti savo špionažo tinklą ir vesti kiršinimo politiką tarp Chicagoje esamų tūkstančių pabėgėlių įvairiausių tautybių nuo sovietinio-bolševikinio teroro ir jų imperialistinio režimo, kurie šiandieną yra įsijungę į ramų ir kūrybinį darbą Amerikoje,

2) prašyti taip pat Prezidento J.F. Kennedy ir Valstybės Sekretoriaus Dean Rusk nepradėti jokių derybų dėl nepuolimo sutarties sudarymo, kol Sovietų Rusija negrąžins pilnos laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai ir kitoms pavergtoms tautoms ir negrąžins tūkstančių tų tautų tremtinių, išvežtų į sovietų-bolševikų vergijos darbų stovyklas ir kalėjimus.

3) šią rezoliuciją pasiųsti taip pat Chicago miesto majorui Richard Daley ir vietinei spaudai.

A.F. Wells
Pirmininkas

J. Skorubskas
Sekretorius

Šiandien ir rytoj

CHRUŠČIOVAS praėjusį pavasarį buvo pradėjęs puolimą prieš sovietų rašytojus ir dailininkus, įsakydamas jiems grįžti prie stalinistinės linijos. Tai buvo aiškinama noru padaryti nuolaidą komunizmo "sentikiams", kurių yra dar daug Rusijoje. Nikita norėjo numalšinti jų nepasitenkinimus jaunaisiais dailininkais ir rašytojais, kad laisviau galėtų veikti kitose šakose, kaip pramonėje ir žemės ūkyje.

Kova prieš modernųjį meną buvo pradėta visame komunistiniame bloke. Net ir Lenkijoje, kur Gomulka anksčiau toleravo modernizmą, rašytojai ir dailininkai buvo priversti šokti pagal Kremliaus muziką.

Laisvojo pasaulio rašytojai buvo kiek nustebinti, kai pradėjęs garsėti rašytojas Evtušenko irgi pakliuvo į kaltinamųjų suolą. Evtušenkai buvo įsakyta iš Prancūzijos grįžti namo, anuliuojant projektuojamą kelionę į Ameriką ir, nežiūrint padarytos autokritikos, buvo išsiųstas "sveikatai pataisyti" į Sibirą. Gyvenamoji vieta jam buvo paskirta tolimoje Sibiro šiaurėje prie Ledinotojo vandenyno Sima miestelyje. Oficialiai buvo sakoma, kad jis ten esąs tam, kad galėtų ramybėje susikaupti ir išstudijuoti naujus darbo metodus.

Chruščiovas stengėsi visur, kur tik rasdavo progos, tyčiotis iš savo modernistų dailininkų (čia Vakaruose tokie "modernistai" dar laikomi realistais, kaip matėme iš dr. A. Greimo straipsnio), sakydamas, kad jų kūriniai ir asilas su savo uodega galės nupiešti.

Buvo manyta, kad šita kova prieš modernųjį meną tęsis ilgai. Tačiau po trijų mėnesių ji buvo užbaigta. Chruščiovas su rašytojais ir dailininkais padarė savotiškas paliaubas, nes jis pasirodė reikalingas jų paramos kovoje prieš Kiniją. Konfliktas su Pekinu reikalauja didelės talkos.

Evtušenko, būdamas Sibiro taigoje, dabar galės pulti ne rusus komunizmo "sentikius", bet kinus.

Rašytojams leista polemizuoti prieš kinus. Bet jie žino, kad tai tik paliaubos ir kai tik padėtis tarp Maskvos ir Pekino pagerės, iš jų bus atimta ta gelbėjimosi juosta, kurią jiems dabar numetė kinai. Komunizmas, net ir pasidalinęs į du blokus, neleidžia laisvai klestėti menui.

VILNIUJE mokytoja klausinėja mokinių:

- Kaip paaiškinsite, kad miesto gyventojų skaičius kasmet auga?
- Dėl to, kad iš kaimo daug žmonių keliasi gyventi į miestą, -- atsakė vienas mokiniųs,
- O ką galima būtų padaryti, kad sulaukius bėgimą iš kaimo į miestą?
- Reikėtų miestuose įkurti kolchozus...

(vg)

"Taika, draugystė...!"

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

- * VENGRIJA GAUNA amerikiečių kukurūzų už 2 ml. dol. Tai pirmoji siunta, gavusi JAV vyriausybės eksporto leidimą prekybinėms deryboms tęsiantis tarp JAV ir Sov. Sąjungos atstovų dėl javų užpirkimo ir pervedimo JAV laivais.

- * MINUČIŲ TIKSLUMU vyksta JAV armijos divizijos persiuntimas lėktuvais iš Texaso bazės į Vak. Vokietiją. Karių išlaipinimas susietas su manevrais, kurių metu divizija aprūpinama sunkiaisiais ginklais ir vyksta toliau į numatytas vietas.

Valstybės sekretorius Dean Rusk skrenda Vokietijon, kad išsiaiškintų dėl gandų, jog šiemenevrai esą įžanga į kariuomenės sumažinimą ir atitraukimą iš Europos bazių.

Ištisos karių divizijos pervedimas per Atlantą tokiu trumpu laiku yra įvykis, kuriuo didžiausią nepasitenkinimą parodė Sov. Sąjunga savo spaudoje ilgais straipsniais įrodinėdama JAV "nusikaltimą taikos siekiamis".

- * MAROKO MISIJA PRIE JTO įteikė skundą, kad Egiptas yra įsivėlęs į Alžiro-Maroko pasienio konfliktą. Viename Maroke numuštame helikopteryje buvo 5 Egipto karininkai.

Alžiro-Maroko konfliktą svars-tys 30 Afrikos Valstybių užsienio reikalų ministerių konferencija.

- * VENEZUELOJE buvo suimti 23 pro-Castro teroristai.

- * SPEJAMA, KAD M. SUSLOVAS, vienas iš stalinistų sovietinėje valdžioje, randasi pakeilui į nemalonę.

Tiems spėjimams pagrindu yra: jo pavadė išbraukimas iš Prancūzijos komunistų partijos straipsnio, perspauzdinto Pragoje, puolant R. Kiniją ir išaiškinti R. Kinijos dokumentai, kuriuose tvirtinama, kad Suslovas esąs palankesnis R. Kinijos politikai nei Chruščiovas.

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIO "DAINAVOS" KONCERTAS

DALYVAUJANT VIESNIAI IS AUSTRALIJS SOLISTEI
GENOVAITEI VASILIAUSKIENEI

PROGRAMOJE: Juliaus Gaidelio „KANTATA
APIE LIETUVĄ“ ir kitų kompozitorių
kūrinių.
SOLISTAI: GEOVAITE VASILIAUSKIENE,
NERIJA LINKEVIČIUTĖ,
ALGIRDAS BRAZIS.
AKOMPANUOJA: DOROTHY OLDHAM ir
prof. VLADAS JAKUBENAS
DIRIGUOJA: STEPAS SODEIKA ir
ALGIS ŠIMKUS

LAIKAS: 1963 m. lapkričio 3 d., 3:30 val. p. p.
VIETA: Marijos Aukštesniosios Mokyklos salė
(67th ir So. California Ave. kampas)

BILIETAI GAUNAMI:
„Marginiuose“, 2511 W. 69 St., Tel. PR 8-4585
„Dainoje“, 3321 So. Halsted St., Tel. CL 4-5665
Royal Blue krautuvėje, 4359 So. Campbell Ave.,
Tel. BI 7-9475
Cicero - Štangerbergų krautuvėje, 4938 W. 15 St.,
Tel. OL 6-1096

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

\$25 TŪKSTANČIAI BALFUI

Lapkričio mėnesį 1000 pasiū-
ventusių BALFo rinkėjų aplankys
10,000 lietuvių šeimų, gyvenančių
Chicagoje ir jos apylinkėse, rink-
dami aukas vargstantiems tautie-
čiams sušelpiti. Visam tam kom-

plikuotam rinkėjų aparatui
BALFas parinko vadovauti paty-
rusį, energingą dr. kun. Feliksą
Gurecką. Suorganizuoti globos,
organizacinis ir vykdomasis komi-
tetai, Beveik visos patriotinės
organizacijos įsijungė pažadėda-
mos rinkėjų. Rinkėjai, be specia-
lių instrukcijų, turės ženklelį ir
aplankytinų šeimų sąrašą.

Nebus aukos renkamos gatvė-
se, prie bažnyčių ar kitų viešų
viečių. Kolonijos sudarytos se-
nūnijos ir joms vadovaus seniū-
nai, skirstydami rinkėjams rajon-
us, Kiekviena auka bus pakvituota.
Aukos BALFui atitraukiamos iš
pajamų mokant pajamų mokes-
čius. "Lietuviai yra duosnūs, tik
reikia rinkėjų pas juos užėti ir
auką paimti", pareiškė susi-
rinkusiems spaudos atstovams
vajaus vadovas dr. kun. F. Gu-
reckas.

Maloniau sušelpiti, negu būti
šelpiamam. Dienos uždėtis, at-
rodo, būtų tinkamas matas tai
aukai BALFo reikalams. Ameri-
kiečiai panašioms rinkliavoms
praversti išleidžia beveik ket-
virtadalį surinktų aukų. Mūsų
kiečiai beveik nieko. Netgi žurna-
listus pavaišinti mūsų populiari-
joji "Parama", vadovaujama J.
Janušaičio ir J. Mažeikos, pri-
siuntė lietuviškų sūrių ir kitokių
skanėstų. Tad sutikime BALFo
rinkėjus ateinančių lapkritį lie-
tuvišku nuoširdumu.

V.A. Račkauskas

CHICAGOS AKADEMIKŲ SKAUČIŲ SUEIGA

Spalio 2 d. "Dubysos" svetai-
nės salėje įvyko Akademikų
Skaucių Draugovės Chicago sky-
riaus metinė sueiga, kurią prave-
dė skyriaus pirmininkė Vida Ka-
niškauskaitė. Buvo aptarta praėjus-

Spalio 11 d. spaudos atstovai buvo BALFo vajaus vadovo dr. kun. F. Gurecko painformuoti apie artė-
jantį lapkričio mėnesio didįjį BALFo vajų Chicagoje ir jos apylinkėse. Nuotraukoje iš kairės: R. Mie-
želis, V. Butėnas, dr. kun. F. Gureckas, A. Baronas ir K. Radvila.

V.A. Račkausko nuotrauka

sių metų atlikti darbai ir supla-
nuota ateinančių mokslo metų
veiklos programa. Sueigoje daly-
vavo ir ASDCentro Valdybos pir-
mininkė Laima Petrauskaitė, pa-
dariusi pranešimus draugovės
bendrasis organizaciniais reika-
lais.

Skyrius išsivyrino naują 1963-64
metams valdybą: Dana Kriščiūnaitė
-- pirmininkė, Danguolė Mar-
kutė -- sekretorė, Rūta Šošytė -
iždininkė ir Birutė Koncelytė --
kandidatų globėja. Skyriaus ko-
respondentė lieka išpraėjusių
metų Danguolė Markutė. Sueigos
dalyvės šiltai padėjo senajai
valdybai už darbą ir palinkėjo nau-
jajai valdybai geriausios sėkmės.

Rudens daina Melrose parke

Sakoma, rudenį, kur nepažiū-
rėsi, visur nuobodų reginį re-
gėsi. Tačiau šiuo atveju Mel-
rose Parko lietuviai sudaro išim-
tį. Ir galima sakyti, kad net gra-
žiausią pavyzdį visoje Chicago
padangėje lietuvių išlaikymo
kovos fronte. Be veikiančios li-

tuanistinės mokyklos, gražiai be-
sireiškiančios L. B. apylinkės
veiklos, dar šį rudenį lapkričio
mėn. 23 dieną sugalvojo pasi-
kviesti visą Dainavos ansamb-
lį iš 70 asmenų su garsiais so-
listais: nerija Linkevičiute, Al-
girdu Braziu ir akomponiatoriu-

Svarbus pranešimas siuntinių į Lietuvą siuntėjams!

Artinasi Kalėdos, dabar yra pats laikas siuntinius siųsti, kad
jie Lietuvoje šventėm būtų gauti.

Viena iš patikimiausių Amerikoje siuntimo firmų yra licenzi-
juota bendrovė Cosmos Parcel Express Corporation, per kurią
siuntiniai yra betarpiiai siunčiami tiesiai į Vilnių.

Šios bendrovės du lietuviški skyriai randasi Chicagoje: 3212
So. Halsted St., tel. CA 5-1864 Chicago 8, III.; 2439 West 69th
St., tel. WA 5-2737 Chicago 29, III.

Siųsdami per tas lietuviškas įstaigas siuntinius, Jūs esate pilnai
garantuoti, jog siuntiniai bus tvarkingai supakuoti, tuoj pat iš-
siųsti tiesiai į Lietuvą ir pasieks gavėją po 5-6 savaitių.

Ten pat didžiausias pasirinkimas, urmo sandėlio kainomis visų
medžiagų ir prekių kurios tinka siuntimui.

Cosmos įgaliotu atstovu Chicagoje yra Edvardas Žukauskas.

Šitoje firmoje pradėjo taip pat dirbti, ilgą laiką toje srityje
dirbęs ir siuntinių siuntėjams žinomas Vytautas Žukauskas.

Taigi visais siuntimo ir informacijų reikalais kreipkitės pa-
minėtu adresu 2439 W. 69 St., tel. WA-5-2737 arba 3212 So.
Halsted St., tel. CA 5-1864. Būsite tikrai kuo geriausiai ap-
tarnauti ir pilnai patenkinti.

mi prof. Vladu Jokubėnu. Po
koncerto -- balius. Šokiams gro-
ti pakviestas Orillon orkestras.
Visiems koncerto-balius reika-
lams vadovauja Judita Junkery-
tė, 103 North 20 ave., Melrose
Park, III. Tel. FI 4-8479.

Koncerto ir kitiems reikalams
apsvarstyti spalio m. 20 d. buvo
sukviestas L. B. apylinkės su-
sivirkimas. Susirinkimo dalyviai
vieningai nutarė koncertą visais
galimais būdais ir priemonėmis
renti ir dėti visas pastangas
pasisekimui užtikrinti.

Iš pirmininko St. Vidmanto
pranešimo paaiškėjo, kad į šį
darbą įsijungė net šešios kar-
tos. Be senų ateivių ir jų jau-
nosios kartos, aktyviai reiškia-
si jaunieji ateiviai ir jų prie-
auglis. Prie to darbo dar pri-
sidėjo lietuvių kilmės amerikoi-
nai ir jau atsuntę tam reika-
lui 100 dol. auką. Taip pat už-
miršę namų ir automobilių var-
gus nusprendė prisidėti ir "ap-
sūdėliai". Anot jų, be lietuvių
būdas vakarai ilgi ir nuob-
odus. Ir už praėjusius "griekus"
pažadėjo išpuoti salę ir pris-
idėti prie baro darbų patobuli-
nimo.

/ia./

* ALDONOS STEMPUŽIENĖS
koncerto, kuris įvyksta spalio
26 d. 7 v.v. Chicagoje Jaunimo
Centre, Globos Komitetą sudaro:
dr. K. Ambrozaitis, inž. V.
Adamkavičius, Juozas Bachunas,
dr. G. Balukas, dr. S. Biežis, dr.
V. Dargis, inž. K. Drunga, kun.
P. Garšva, S. Grėbliūnas, prof.
V. Jakubėnas, J. Jasaitis, inž.
J. Jurkūnas, dr. F. Kaupas, M.
Katiliškis, dr. V. Kaupas, adv. A.
Kėželis, dr. P. Kisieliūnas, dr. L.
Kriaučiūnas, kun. J. Kubilius,
A. Kurauskas, D. Lukošūnaitė,
A. Mackus, adv. J. Našlūnas, V.
Olienė, inž. K. Oželis, B. Paplė-
nienė, V. Radzius, V. Šimkus,
adv. L. Šmulskštys, E. Slavins-
kas, inž. J. Stankus, dr. P. Tun-
kūnas, dr. J. Valaitis, L. Vana-
gaitytė, P. Vėbra ir V.O. Vir-
kau.

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje,
parduodanti importuotus ir vietos fabriki baldus,
kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity
bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio
įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams.
Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PProspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą, ir ketvirtą, nuo
9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9
val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val.
iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Taip aiškina J.F. Kennedy už-
sienio politikos planavimo šefas
Walt W. Rostow. Ko pas jį pasi-
gendi, tai noro bet kokios inicia-
tyvos. Kai Stalinas gulėjo beveik
priblokštas, Rooseveltas jam
aiškino, kad amerikiečiai negalės
laikyti savo kariuomenės Euro-
poje daugiau kaip du metus (ką
tai F.R.D. gynėjai iš Naujųjų ir
Keleivų?), kai po Stalino mir-
ties prasidėjo kova dėl įpėdinin-
kystės, Eisenhoweris ramiai
laukė, kas bus toliau, o kai dabar
sovietus ištiko ūkiniai sunkumai,
Kennedy Chruščiovui padeda iš-
silaikyti, kad tas netrukdomas
galėtų apsispręsti kieno naudai
dirbti: rusų tautos ar tarptautinio
komunizmo įsigalėjimui!

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvy-
bės, nelaimingų atsitiki-
mų ir gaisro, kraiptis į
atstovę

PAULINA

MOZURAITIS-BENNETT

HI 2-4450

642 Meadow Lane Dr.

CLEVELAND 24

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karūs, ekonomines
depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo
taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą do-
lerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite
savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite at-
siųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto per-
siuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
1202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

DIRVA

 ★★★
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

 Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Ciuberkis.

 Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

 Jonas Ciuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

NORS KARTĄ APIE DANGIŠKUS MIGDOLUS

Lietuvių tarpe, visuomeniniais klausimais viešai kalbant, įprasta išmetinėti ir prikaišioti "nusikaltimus", dažniausia sumaterialėjimu vadinamais. Amerikoje gyvenant, žvelgiant į šio krašto ūkinę pažangą, materialinės ar ūkio problemos yra natūralios ir neišskiriamos gyvenimo dalys. Tuo tarpu mūsų visuomenėje dar vyrauja likučiai tos pažiūros, kad amatas ir prekyba yra tokie užsiėmimai, kuriais didžiutis nebūtų ko...

Tuo pat metu, neatsižvelgiant į mūsų "poniškas kalbas", amerikiečiai labai domisi ir rūpinasi klausimais, nuo kurių priklauso jų gerbūvis: darbo šaltiniai ir galimybės, dirbtuvių ir fabrių gamybinės galimybės, įvairūs patarnavimai ir t.t.

O kas būdingiausia šiam "liaudies kapitalizmo" krašte, tai toji aplinkybė, kad virš 17 milijonų šio krašto gyventojų tiesioginiai dalyvauja (savo investicijomis) didžiųjų ir mažesnių pramonės ir prekybos šakų savininkystėje.

Dėmesys ūkiniam krašto gyvenimui neatpalaiduoja nuo dėmesio ir kultūrinėms vertybėms. Kas kiek giliau domėsis, ras ilgą, net labai ilgą, sąrašą fondų, kurių milijoniniais ištekliais naudojasi visa eilė švietimo, auklėjimo ir kultūrinio institucijų. O tie milijoniniai fondai nesusidarė, kaip mums įprasta, rinkliavomis, o kaip tik iš pajėgių ūkinių organizacijų skiriamų sumų, iš stambių palikimų ir kitokių įnašų. Ir dar kartą -- visi tie fondai yra pasėka tų ūkinių šaltinių, be kurių tų fondų sudarymas būtų tiek pat sunkus, kaip ir mūsų siekiamasis.

Mūsų organizacinis gyvenimas pasižymi menku dėmesiu ekonominio aspekto reikšmei. Jei ne vienas kitas ekonomiškai išsilkęs mecenatas, dažnai ir liktume su gražiomis idėjomis ir gerais norais, užfiksuotais protokole.

Tik pažūrėkime į mūsų organizacijų išdėdinių pranešimus. Juose retai kada aptiksi sąmatą ir apyskaitą. Rasime tik pajamų ir išlaidų sąrašą. Daugelį nutarimų, labai gražių ir sveikintinų sumanymų nei nebandyk sutrukdyti klausimu: iš kur, ponai, tiems sumanymams gausime lėšų? Toks klausimas yra disonansu, atmetamas be diskusijų. Nes, jei jau yra gera idėja, atsirasi ir lėšų. Pagaliau, jei reikės, patys valdybos nariai susidės, kad tik sumanymo neužmetus.

Lietuvoje buvo plačiai išvystyta kooperatinė idėja ir veikla. Tačiau toji idėja augo ir vystėsi valstijoje, kur mūsų ūkininkai pirmiausiai ir greitai suprato organizuoto ekonominio aspekto reikšmę jų gerbūviui.

O Amerikoje, kur ir kooperacijos ir šiaip visokiausių organizacijų veikla remiasi nuo plačiausiai ir gerai suplanuoto ūkinio principu, mes į tą gyvenimo sritį žiūrime pro pirštus. Į tokius vienetus, kaip Toronto Paramą, Montreallio Litą, žiūrime, kaip į mūsų visuomeninio gyvenimo anachronizmą, į tose organizacijose veikiančius žmones, kaip į sumaterialėjusius baubus. Net ir į pelningus lietuvių organizacijų užsimojimus žiūrime su nepasitikėjimu, su baime su tepti idealistiniais baltas pirštines.

Mano privačiai, nedrąsiai ir labai kukliu balsu karts nuo karto keliama mintis, kad visos, kultūrinės ar neekultūrinės, organizacijos privalėtų turėti po vieną gerai ūkinius reikalus išmanantį buhalterį, neturi pasisekimo. Nes tokie žmonės netinka dangiškiems migdolams skinti. (J.Č.)

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

 Kviečiame pradėti taupyti
PAS MUS!

 PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS,
NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

 4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90
DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

 ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME
PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU
GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

**ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.**

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

 JUOZAS F. GRIBASKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

GRAŽIA IR SUTARTINA VEIKLA KANADOJE KURIAMAS GERBŪVIS

PRANAS BASTYS

Vieni daugiau, kiti gal kiek mažiau, bet kalbame visi ir net su tvirtu nusistatymu, kad vienybė tai yra gėris, kurio privalu visiems siekti ir kad jina yra tas kelrodis į išblaškytos lietuvių tautos vaikų pasisekimą ir gražią ateitį. Tačiau mažą naudą, jei kalbos lieka tik kalbomis, o ne gyvais gyvenimo pavyzdžiais ir darbais.

Gražūs žodžiai sužavi ir uždega, bet pavyzdžiai ir darbai patraukia. Apie juos jau galima ne vien tik kalbėti, bet ir vertinti. Juose, tarytum veidrodyje, atspindi žmonių nusiteikimai ir norai. Pasakyčiau, kad nesunkiai gali būti įžiūrimi ir tie vienybės pradai, apie kuriuos, kaip apie gerį, yra daug kalbama.

Visi gerai nuvokia kas yra gera, gražu ir naudinga. Tačiau, kai pradėdama ieškoti ribos tarpasmeninių ir bendrų visuomeninių reikalų, neretai pametamas platus kelias ir pasiklystama siaurose takeliuose. Tuomet tas bendras gėris pamiršamas ir visuomeninių požiūrių vietoje našių darbų susilaukiama vaidų.

Ne vaidais, bet tik gražia ir sutartina veikla yra kuriama šeimų, visuomeninių organizacijų, bendruomenės kurioje gyvename ir net pačios tautos gerbūvis. Todėl tautinės bendruomenės organizme, kurio gyvąja dalimi esame ir mes patys, dera nenu-

krypti į klystkelius ir nepasimesti. Tuos du žodžius "nenukrypti" ir "nepasimesti" norėčiau kiek labiau pabrėžti, nes jų sąvoka šiuo atveju yra ganėtinai plati, į kurią daug kas įeina. O į ją įeina mūsų politiniai nusiteikimai, kultūriniai polėkiai, lietuviybės ateitis, visi bendrieji ekonominiai reikalai ir dar visa eilė kitų.

Tačiau prie tų įvairių nusiteikimų ir polėkių nenorėčiau ilgiau sustoti. Apie juos kalbėti būtų atskira tema. Šį kartą mane labiau domina mūsų ekonominių reikalų raida Toronte, nes apie ją šiuo metu tikrai esama kas pasakyti.

Vertinant Toronto lietuvių ekonominę veiklą, reikėtų pasakyti, kad jina yra džiuginanti, nes lietuvių vos tik atvykę į šį kraštą, sugebėjo kooperatiniais pagrindais gražiai susiorganizuoti, susitaupyti pinigų, įsigyti įvairių reikmenų ir nemažą kiekį pastovinių vertybių. Didžia dalimi tas mūsų ekonominio gyvenimo pakilimas kaip tikėjo per kredito kooperatyvo Paramos duris, kurios visiems buvo atviros. Šiandien Parama yra išaugusi į didelę ir rimtą ekonominę organizaciją, kurioje susitelkę virš 2000 lietuvių su dviejų milijonų kapitalu. Štai 1963 m. rugsėjo 30 d. balansas. Aktyvai:

AKTYVAI:	
1. Einamoji sąskaita banke	96,045.21
2. Asmeninės paskolos	583,378.85
3. Nekilnojamojo turto paskolos	1,224,761.92
4. Investacijos	96,400.14
5. Raštinės inventoriųs	2,339.88
6. Įvairūs atsiskaitymai (Pereinamosios sumos)	3,384.10
7. Įvairūs turtas	854.27
Balansas	\$2,017,164.37

PASIVYAI:	
1. Terminuoti indėliai (pajai)	590,512.13
2. Indėliai (depozitai)	1,236,946.34
3. Paskola O. C. C. S.	60,000.00
4. Atsargos kapitalas	45,998.09
5. Specialus Fondas	14,250.76
6. Kilnojamojo turto amortizacija	1,229.14
7. Certifikuoti čekiai	6,806.48
8. Įvairūs atsiskaitymai (Pereinamosios sumos)	21,413.13
9. Pelnas už 9 š. m. mėnesius	40,008.30
Balansas	\$2,017,164.37

Šis dviejų milijonų balansas, tai yra skaičius, kuris mūsų tremties gyvenime jau šį tą reiškia. O tai reiškia, kad mes nepasimėtėm, kad mes aiškiai supratom kooperatinę veiklą slypinčią jėgą, kuri per nepilnai vienuolika metų mums davė pasigėrėtinai gražių vaisių.

Lietuvių kredito kooperatyvo Paramos pradžia, kaip ir kiekvieno naujagimio, buvo visai kukli. 1952 metų vėlyvą rudenį pirmieji steigėjai, kurių buvo 21, įnešė po penkis dolerius pirmuosius pajus ir paprašė Ontario provincijos valdžios įstaigų, tik ką įsteigusį kredito kooperatyvą ir pasivadinusį Paramos vardu, įregistruoti ir leisti jam veikti. Leidimas buvo gautas tų pačių metų gruodžio 19 d.

Taigi, lietuvių kredito kooperatyvas Parama kūrėsi iš nieko, neturėdama jokio paveldėjimo. Jos pirmieji veiklos metai buvo gana sunkūs. Tačiau palaipsniui taupytojų šeima didėjo, sunkumai lengvėjo ir tuo pačiu geresnis pasidarė narių aptarnavimas kredito pareikalavimuose. Pav. 1955 m. buvo pradėta išduoti nekilnojamojo turto paskolas, kurios siekė net dešimties tūkstančių dolerių sumos. Dabar šios paskolos sudaro pačią stambiausią ak-

tyvo poziciją, kuri jau beveik siekia milijoną su ketvirčiu dolerių. Toks skubus šios rūšies paskolų išaugimas gali būti aiškinamas tik geresnių sąlygų ir patarnavimų sudarymu savo nariams.

Lietuvių kredito kooperatyvas Parama yra pačių lietuvių bankas, kuriame jo nariai gali taupyti ir gauti paskolas naudingiems tikslams su mažais procentais. Laikė metų susidaręs pelnas, atskaičius išlaidas, taipgi grįžta dividendo pavidale patiems nariams.

Paramoje pinigų laikymas yra visiškai saugus, nes jina yra įsivedusi narių santaupoms užtikrinti vertingus draudimus. Be to, visi Paramos taupytojai yra apdrausti mirties atveju iki 2000 dolerių. Pav. narys turėjo Paramoj sutauptus 2000 dol. ir mirė, tai jo šeima atgauna tuos 2000 dol. ir plus dar 2000 dol. draudimą. Viso 4000 dol.

Parama yra grynai lietuviška ekonominė organizacija. Jos nariais gali būti tik lietuviai. Turėdama šiuo metu virš 2000 narių, jina sugebėjo apsieiti be tarpininkų ir be reikalo neišmetė pinigų įvairiems vertelėms. Tas pinigais, kuris priešingai atveju būtų patekęs į svetimas rankas, paliko pačių narių kišenėje ir daug kam padėjo laiku susi-

procentus. O kad tai įvyktų -- mums reikia dirbti kartu ir nepasimesti.

TORONTO

* LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVO PARAMOS jaunųjų taupytojų susirinkimas buvo sukvietas kooperacijos dieną paminėti, spalio 20 d., Lietuvių Namuose. Susirinkime dalyvavo valdybos nariai: pirm. J. Strazdas, J. Preikšaitis ir P. Bastys. Taipgi keletas mokytojų ir nemažas būrys jaunųjų kooperatininkų.

Buvo nusakyta kas yra kooperacija, duota trumpa jos istorija, užsiminta apie kooperatinį judėjimą ir vaikų kooperatyvėlius Nepriklausomoj Lietuvoje. Po to pereita prie Paramos atsiradimo, kuri pradėjusi suvisiškai menku 21 steigėjo kapitalu, šiandien jau turi du milijonus. Ta pačia programa nurodyta kodėl nereikia mesti pinigų į tušų puodų ar šuniukus, o taupyti Paramoj, nes joje yra ir saugu ir dar pinigais auga. Į susirinkimo programą buvo įjungta ir keletas eilėraščių, o mokytojų J. Jankaitis taręs trumpą žodį apie Paramą ir tuos jos du milijonus, čia pat suorganizavo ir pravedė keletą lietuviškų dainų. Šia neeiline proga, jaunieji kooperatininkai buvo pavaikinti ir prisiminimai gavo dovanėles su Paramos žaislu.

* JŪRŲ SKAUTŲ IR SKAUCIŲ tuntas "Neringa" spalio 20 d. per "Tėvynės Prisiminimai" radijo valandėlę paruošė mūsų jaunimui gražią programėlę. Programėlė pradėta trumpu įžangos žodžiu. Toliauėjo dainos ir deklamacijos apie mūsų gintarturus slepinčią Baltijos jūrą. Programėlę pravedė skaut. J. Kuprevičius.

 PATS SKAITYK IR KITUS
RAGINK SKAITYTI DIRVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį ----- Licensed by V. O. Vnesheposiltoig

 SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS
GARANTUOTAS
— GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

- NEW YORK 3, N. Y. — 39 — 2nd Ave. ----- AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th St. ----- CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Ave. ----- EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave. ----- DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant St. ----- CH 9-6245
- BOSTON, Mass. — 271 Shawmut Ave. ----- LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 W. Broadway ----- 268-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 322 Fillmore Ave. ----- TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave. ----- BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halsted St. ----- WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Rd. ----- TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Ave. ----- VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N. W. GL 8-2256
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ----- TO 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Ave. -----

Tel. 233-8030, 246-0215

- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ----- ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Ave. ----- RI 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 555 Neppenhan Ave. ----- GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th St. ----- FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave. ----- BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. ----- LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main St. ----- MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market St. ----- GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St. ----- HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2676 Sutter St. ----- FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John St. ----- PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St. ----- SW 8-2868

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. ANTIQUE, Four Roses 86 proof
Str. Burb. Whiskey 5th \$3.98
2. BARNETT Prancūziškas konjakas 5th \$4.98
3. KRON BRANNVIN AQUAVIT
švediška 5th \$3.98
4. Import. 6 metų CANADIAN
WHISKEY 5th \$3.98

5. NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
6. METAXA, Graikų brandy, 90 proof 5th \$5.75
7. VAT 69 SCOTCH Whiskey 5th \$4.98
8. BORDEAUX French vine 5th \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

AKIMIRKOS

Bronys Raila

J. Pautieniaus "siurprizas"

Konkretus žmogus man vis te-bėra kažkas painiau ir įdomiau, negu abstraktūs principai. Gal dėl to lengviau kalbėti apie meną aplamai, negu apie dailininkus.

Tai paliudija vėlesniais laikais išleistos sovietinėje Lietuvoje kelios knygos apie mūsų vyresnės kartos dailininkus. Apie vienus monografijos, apie kitus autobiografijos. Maža bėda su ten dėstomais "meno principais": jie gali būti, kokie kam patinka ir kokių dabar ten reiktia. Bet knygos apie piešiamą dailininkai, kaip žmonės (kam teko juos arčiau pažinti) atrodo ne tokie, kaip buvo, o sovietškai falšyvi.

Gal tik A. Zmuidzinavičiaus autobiografija mums kiek arčiau ir teisingiau pavaizdavo to dailininko žmogiškąjį būdą. Gi K. Šimonio autobiografija išėjo kaip nesusipratimas, kuo daugumoje buvo ir visa jo dailė. M. K. Čiurlionio laiškų rinkinys buvo puikus šio tapytojo ir muziko dvasios atspalvis, bet A. Venclovos komentarai jo kūrinių albumui buvo įžūliai komiškas bandymas susovietinti didįjį lietuvių dailininką. Panašius, tik dar įžūlesnės buvo monografijos apie skulptorių J. Zikarą ir dail. P. Kalpoką, kuriose šie puikūs vyrai -- vienas gilus patriotas, antras įdomus bohemietis -- daugiau negu begėdiškai žagunami ir jungiami sovietinės propagandos tarnybai. Stačiai graudumatyti paveikslus, kalbančius savo aiškia kalba, ir prie jų prijungtus aprašymus žmonių-kūrėjų, -- taip prokrustiškai sužalotus, su išverstais kailiniais ir primelavimais.

Kai praėjusį pavasarį Los Angeles Bendruomenės namų patalpėse, labai kukluteje ir tam

tiksliui menkai tinkamoje vietoje, buvo suruošta J. Pautieniaus ir V. Petravičiaus kūrinių paroda, atidžiau pavartinėjau J. Šlapelio monografiją apie "meno raidą ir J. Pautienį". Ši knyga sąžiningai ir žymiai geriau parašyta, negu panašios sovietinės. Bet turbūt buvo tokios autoriaus gyvenimo sąlygos ir knygos išleidimo galimybės, kad "meno raida" čia išnagrinėta trumpai ir kompetetingai, tačiau J. Pautieniaus į tą "raidą" įterpimas išėjo kažkaip neproporcingas, o paties dailininko, kaip žmogiškosios asmenybės, atskleidimas bent manęs visiškai nepatenkino.

N e tokį jį pažinau nuo seniau, kaip knygoje aprašytas...

Tatai nenuostabu. Nes Juozo Pautieniaus, kaip dailininko atskleidimas, mums pradėjus gyvenimą Amerikoje, daugeliui buvo didelis siurprizas. O man ir šiandien tebėra siurprizas, kaip jis, įėjęs jau į septintąjį savo amžiaus kryželį, susiėškojo save tapyboje ir toliau tebeieško, nepavargsta, įvairėja ir, sprendžiant po Los Angeles parodos naujų darbų, neabejotinai stiprėja.

Mes, kiek jaunesnieji, retas kuris Lietuvoje bežinojome dailininką Pautienį, pasimokiusį tapybos ir trumpą laiką dalyvavusį parodose Nepriklausomybės pradžioje. Kartais susitikdamas Kaune, maniau, kad Pautienius yra tik daugiau atsitiktinis spaudos reporteris, ir dargi nelabai patikimas, nes visada per iškalbus, per pilnas sąmojais, per liežuvingas...

Arčiau su Pautieniumi susipažinti teko 1940 m. vasarą Klai-

pėdoje, kai per "žalią sieną" slapta pabėgome nuo bolševikų. Staiga Viktorijos viešbutyje atsiranda Pautienius, baisiausiai apsiskarmalojęs, susitepęs, suplėšytu švarku, nesiskutęs. "Šiaip taip pasisekė pralįsti užtvartas. Matot, turėjau persirengti darbininko drabužiais", jis aiškino. Bet mano mažytės dukters jis neįtikino. Ta vis klausė: "Sakyk, tėte, juk tas ponas tikrai yra ubagas?"... Tai buvo vienintelis lietuvių dailininkas tais metais ne "repatrijavęs", o pabėgęs nuo okupantų. Bet ... niekas tada Pautieniaus nelaikėme dailininku.

Nelabai dar tikėjau jo dailininkyste ir 1948 m., kai jį vėl susitikau, nuvykęs į britų okupacinę zoną Vokietijoje, Augustdorfo D. P. stovykloje. Kaip niekas kitas, jis vaizdingiausiai valandų valandomis čia pasakojo savo bėgimo iš Lietuvos nuotykius. Pasisakė gerai gyvenęs, vedęs malonią žmoną, ir dar pridėjo, jog atsiminęs, kad kadaise buvo mokėsis tapybos, tai dabar, nesant ko kito veikti, pradėjęs vėl piešti...

Augustdorfe mes keli kiti buvom susitarę susitikti pasitarimui, kaip tuomet buvo sakoma, "Lietuvos išlaisvinimo reikalais". Posėdžiai pasitaikė kaip tik senosios inflacinės vokiečių markės keitimo išvakarėse. Buvo baisiai sunku su užkandžiu ir gėralu, niekas nieko nebeįdė, laukdami naujų markių. Būtime pastipė ar nutroškė, jei ne Pautienius. Jo vaizdūniški ryšiai visur buvo tokie gilūs ir gabumai taip lankstūs, kad per jį visko gavome, kas reikėjo, ir beveik dovanai. Tokio draugiškumo aš greit nepamirštu.

Pagaliau, nusistovėję Amerikoje ir visai nesutarę abu pradėjome dirbti Reynolds Metals kompanijoje, -- jis Chicagos, o aš Los Angeles skyriuje. Per daugiau nei dešimtmetį savo versle jokio meno nepasiekiau, tik pramokau paruošti cilindrus moderniniam presui, kuriuo galima spausdinti viską, net ir geinių paveikslus aštuoniomis spalvomis iš karto. Bet Pautienius pasiekė žymiai aukščiau ir per trumpą laiką. Pradėjo fabriko dąžytoju, tuojau iškilo į dekoratorių ir pagaliau gavo nutapyti paties vyriausio kompanijos boso portretą. Kadangi nieko nebegali būti aukščiau už milijoninės kompanijos bosą, tai po to, nebesant kito tinkamo darbo, Pautienius buvo iš darbo atleistas.

Ir tai jam buvo tikra likimo palaima. Nuo to laiko jis atsidavė tik tapybai. Išėjo į gatves, parkus, intymius užkampius, į paežerius, miškus, kalnus, besidriekiančius naujajame kontinen-

Buvęs losangelietis dail. Puzinas, prof. Puzinas ir dail. J. Pautienius susitikę vienoje parodoje. V. Gruzdžio nuotrauka

te, šalia gamtos, ėmė matyti ir jos žmones, daugiausia savuosius lietuvius -- poilsyje, žaisme, darbe, nuovargyje, ramiai susikaupusius ar iškilmingai pozuojančius.

Po losangelinės Pautieniaus parodos praėjusį pavasarį girdėjau vieną kolegą smerkiančią sakantį: "nemėgstu komercializmo per tapybą"...

Taip galėjo būti pasakyta turbūt dėl to, kad per dešimtmetį Juozas Pautienius nutapė daugelį šimtų drobių, ir jų ne vienas šimtas buvo per parodas ar tiesioginiai išpirtos pavienių asmenų, draugijų, lietuviškų institucijų. Kai meno kūriniai parduo-dami, be abejo, tai yra "komercializmas". Betgi toks visada yra kiekvienas meno kūrėjas savo profesinėje plotmėje: daini-

ninkas, muzikas ar dirigentas, kai jam sumokama už koncertą, rašytojas, kai jo knygos parduodamos, architektas, kai jam atlyginama už pastatų projektus ir t. t.

Populiarumas, deja, visada turi savo skausmų ir degradacijų. Ir Pautienius, kiek skaičiau, buvo net dviejų kritikų pažemintas, kam drįstas ruošti parodas drauge su Viktoru Petravičium, kuris kritikam labiau patikęs, nes "modernus", "stiprus", gi Pautienius -- "atsilikęs", "diletantas"... Man rodos, kad sudėtinų parodų ruošimas, kaip Chicagoje ir Los Angeles, o neseniai Kenoshoje, yra visai sveikas profesinio solidarumo reiškiny, ir nėra nieko bloga toje parodoje matyti skirtingų mokyklų, formų ir skonių tapybą.

Ir nėra jokio reikalo Pautieniu laužytis, "modernėti", ne-

bebūti tuo, kas yra nepakeičiama jo prigimtis. Jo tapybos tematika ir motyvai yra aplinka, kurioje gyvena Amerikos lietuviai ir, pagaliau, kokie yra jie patys. Tatai turi savo kultūrinę vertę ir išliekančią dokumentinę prasmę.

Buvojant mūsų mieste, girdėjau J. Pautienį net kelis kartus pasisakančią: "Sėdevių neturiu. Tapau, kaip galiu ir moku. Tik vis stengiuos, kad būtų geriau ir kad ką naują surasčiau. Man didžiausias moralinis atlyginimas, jei kas šias pastangas įvertina"...

Užtenkamai kuklus -- ir gal pats sveikiausias nusistatymas.

AUKOS DIRVAI

Art. Cenfeldas, Union	3.00
Alf. Burneika, New Britain ..	3.00
J. Butkus, London, Ont.	10.00
J. Babrys, Washington	4.00
A. Rukšėnas, Cleveland	2.00
J. Šiaučiušas, Cleveland	5.00
T. Gečas, Cleveland	3.00
Alb. Bludžius, Detroit	5.00
R.S. Pauliukonis, Cleveland ..	10.00
M. Ambrose, Irvington, N.J. ..	2.00
I. Andrašiusas, Evanston ...	5.00
St. Čepas, Toronto	5.00
Dr. F. ir V. Kaunas, Cicerio ..	10.00
VI. Vaitiekūnas, Willow Springs	5.00
A. Janukaitis, Chicago	5.00
P. Bakūnas, Baltimore	2.00
Br. Klierė, Cicerio	3.00
Dr. H. Brazaitis, Willoughby ..	10.00
D. Augienė, Chicago	10.00
E. Unger, Cleveland	5.00
K. Mereckis, Chicago	2.00
K. Kraučiušas, Chicago	5.00
V. Vinclovas, Cleveland	5.00
J. Vinciušas, Chicago	10.00
J. Černius, Flint	10.00

J. Pautienius

Tremtiniai

J. Pautienius

Žmonos portretas

KAI RUSAI ATEINA

(ISTRAUKA IŠ KNYGOS "WENN DIE RUSSEN KOMMEN")

ROBERT RAID

[34]

Jaša nustebintas pasižiūri ir nuleidžia galvą.
-- O kur gi aš turiu būti, Robertai. Tu irgi juk čia!

-- Kodėl nebėgi?

Jaša sugriebia mane už rankos.

-- Einam su manim į krautuvę, Robertai. Ten galėsime netrukdomi kalbėtis.

Pereinu su juo gatvę ir įeinu į buvusią Jašos krautuvę. Užpakaly mažas kabinetėlis. Jaša užsirūko.

-- Ko iš manęs norėjai, Robertai?

-- Aš tik norėjau patirti, po velnių, kodėl tu čia dar slampinėji! Vokiečiai vis artėja, o žydai neša savo skudurus liuksusiniiais vagonais į Rusiją. O tu gi stovi sunėręs rankas ant pilvo priešais savo krautuvę ir lauki.

Jaša pasižiūri į mane savo liūdnomis akimis.

-- O ko man Rusijoje, Robertai? Ką tenai esu pametęs? Čia mano gimtinė, Robertai! Estijoje esu gimęs, kuri yra mano, kaip ir tavo, tėvynė!

-- Aišku, čia tavo gimtinė, Jaša, bet -- juk tu esi žydas! -- Taip? Dabar jau aš žydas! Taip staiga! O anksčiau aš buvau Estijos pilietis!

-- Žinoma, Jaša! Bet žiūrėk -- suprask gi pagaliau --

-- Ką gi čia suprasti? Aš turiu vykti į Rusiją, nes esu žydas! Aš joks komunistas. Aš palieku savo tėvynėje! Arti tau dar tas ne-aišku, Robertai?

-- Suprantu, suprantu, bet gi nepamiršk, kad ateina vokiečiai! Jaša tik sutraukia antakių ir nervingai suvilgo lūpas.

-- Na, ir kas?

-- Jaša, mes vis dėl to esame draugai!

-- Taip, Robertai, draugai!

-- Klausyk -- pažįstu tave ir žyvo nusistatymą. Ne vien tik aš -- visas Tallinnas pažįsta ir tave gerbia. Tu esi garbingas žmogus, pardavinėjai geras medžiagas pigesnėmis kainomis, visi tave laiko doru...

-- Tai ko gi tu nori?

-- Suprask mane iki galo, Jaša! Čia tavo gimtinė ir pats esi garbingas ir doras, bet gal būt vokiečiai į tave nepasižiūrės, kaip į garbingą, o tavy matys tik žydą.

-- Čia juk Estija, ne Vokietija!

-- Jaša, mes ir patys nežinome, ką darys vokiečiai. Aš pats esu tikras, kad joks estas tavęs nepalies, nežiūrint, kad esi žydas!

-- Estai nėra antisemitai, Robertai!

-- Visai teisingai, Jaša. Estai ir niekad nebuvo antisemitai! Bet jūsiškiai vaikigaliai laksto naikinamųjų batalionų uniformose, žudo, degina, kankina ir prievartauja mūsų tautą! Kas jus verčia? NKVD knibžda pilnutėlė jūsų sūnų ir dukterų. Visose įstaigose susedė žydai. Juk tą gerai žinai, Jaša! Tu gi taip pat žinai, kad sakysim, Gorkinas, tavo kaimyno sūnus, pirmasis nuplėšė estų vėliavą nuo aukštojo Hermano (aukštasis Hermanas -- bokštas Tallinne, kur nuolat plėvėsavo nepriklausomybės laikais estų vėliava. Tai tos pačios istorinės reikšmės bokštas Tallinne, kaip kad Gedimino bokštas Vilniuje, Vert.!).

Jaša tik pakelia rankas

-- Žinau, žinau!

-- Taigi, per keletą mėnesių žydai patys privedė tautą prie neapykantos žydams. Jūsų žmonės su baldais liuksusiniuose vagonuose gabenami į Rusiją, gi net pačių estų komunistų šeimoms nėra priemonių iševakuoti! Suprask -- net estai komunistai griežia dantį prieš jus!

Jaša sėdi tylus, tik jo aukštoje kaktoje išsivertusi gysla tvinkčioja.

-- Viską, viską mes galėtume jums atleisti -- juk ir jums kailis brangus! Bet kad jūsų sūnūs ir dukterys -- stojo naikinamųjų batalionų priekyje kaip vadai ir niekindami žudo mūsų tautą -- šito mes niekad neatleisime! Juk prie to niekas jūsų nevertė -- ne rusai! Ir dėl Dievo, netgi mes patys nesame to iš jūsų užsitarnavę!

Jaša tik pasižiūri į mane giliu žvilgsniu.

-- Tai ko gi tu iš tikrųjų iš manęs nori, Robertai?

-- Aš tik norėjau pasakyti, kad skaudu matant, ką žydai yra įvykdę šiais paskutiniaisiais mėnesiais! Tau, kaip draugui, noriu pasakyti, kad mes tavęs nepaliesime, bet klausimas, ar mes taip pat įsteng-

sime ir tave išsaugoti! Atmink -- juk ir tarp estų yra visokių. Gal būt atsiras ir iš mūsų šios tautos, kurie tavę tik žydą matys --

Jo viršutinė lūpa suvirpa. Ašaros pasirodo akyse.

-- Tu teisus Robertai! Deja, žydai neteko proto. Jie pergerai turėjo, Ir Dievas juos aklumu nubaudė. Dievo bausmė, Robertai! Krūvinomis rankomis laksto šie snargliuoti suskiai, žudo ir niekina! Žydės pačios gula į rusų lovas -- užmiršti papročiai, dora ir Dievas! Jūsų kraujas kris ant mūsų, Robertai! Mūsų kraujas tekės už jūsų kraują, kurį mes paliejome. Dievo bausmė visus palies -- kaltus ir nekaltuosius! Ir kaip tik dėl to ir palieku! Aš nekenčiu komunizmo, aš nekenčiu rusų! Aš nekenčiu ir mūsų žydų, išdavusių savo gimtinę ir tikėjimą! Bet aš pats niekuo nenusikaltau, Robertai! Dėl to ir neturiu ko bijoti. Jūs estai manęs nepaliesit -- tą gerai žinau!

Staiga jis pašoka.

-- Vokiečiai? Aš nebijau ir vokiečių! Nesu nusikaltęs ir nebijau teismo! Bet jeigu mano vienų vienintėlė kaltė, kad esu žydas -- tada vargas ir vokiečiams! Jokia gėda būti žydu, ir taip pat jokia ypatinga garbė. Žydas, estas ar vokiečiai -- viskas priklauso koks jis žmogus! Jeigu vokiečiai mane ar kitus nekaltus žydus žudys, tada mūsų kraujas kris ant vokiečių -- ant kaltų ir nekaltų! Bet jeigu man reikės mirti, tai prieš mane mirs visi šitie žmogžudžiai, išdavikai, nusikaltėliai! Norėčiau savo akimis pamatyti pakartus tokius kaip Aisenšadtas, Pasternakas ar Štyfšteiniene! Mes žydai, Robertai, mokame nekęsti, ir aš nekenčiu šios prakeiktos veislės, kuri mane dažnai vertė gėdytis, kad esu žydas! Ir dėl to kaip tik noriu matyti juos mirštančius! Tada ir aš galėsiu ramiai mirti. Jie užtraukė gėdą visai mūsų tautai. Bet teisingasis Dievas nubaus juos! Ir Dievo bausmė bus baisi!

*

1941 m. rugpjūčio 12 d. Po ilgesnio laiko aš vėl pas Elfi. Padėjęs galvą ant Elfi kelių žiūriu pro atvirą langą į juodą dangų. Iš tolumos pasiekia mus duslūs dundėjimai. Ar tai vokiečių artilerija, ar artėjantis griaustinis?

Elfi savo švelnią ranką glosto mano kaktą.

-- Tu šiandie toks neramus, manasis vilke.

Aš tik dar labiau prispaudžiu savo galvą prie jos kūno.

-- Artėja tryliktoji, mažyte! Tu žinai, kad esu prietaringas.

(Bus daugiau)

Dienos Jubiliejinėje stovykloje

Skautų stovyklavietė Camp Child, jau kelinti metai priglaudusi į palapinių miestą Atlanto rajono seses ir brolius, šiais metais, rugpjūčio 17-31 d. iš viso JAV ir Kanados sukvietė virš 700 lietuvių skautų ir skaučių į 1963 m. LSS Jubiliejinę Stovyklą. Didžiuliai autobusai, automobiliai, traukiniai ir lėktuvai suvežė čia mūsų skautiškąją jaunimą ne tik iš Atlanto vietovių, bet ir iš Toronto, Hamiltono, Montrealo, Buffalo, Clevelando, Detroito, Chicagos, Omahos ir net Los Angeles.

Jubiliejinė Stovykla išsidėstė aplink visą ežerą. Vyriausias stovyklos štabas, vadovaujamas v. s. A. Saulaitis išsikūręs patogiuose administracijos pastuose. Čia skambėjo telefonai, tarškėjo rašomos mašinėlės, dunksėjo rotatorius, mesdamas stovyklos dienraščio "Skautų Aido" lapus, sušilęs lakstė komendantas s. V. Jokubaitis ir vos suspėjo varžybų diplomus rašyti, darbus koordinuoti, stovyklos programos vedėjas v. s. A. Matonis. Čia pat skautiškos spaudos ir aprūpinimo gėrybės platino s. B. Rėkus, o netoliese ant kalnelio dviejose vilose ir didžiuliam virtuvės-valgyklos pastate, su būriu virėjų ir "pečkurių" karaliavo ūkio skyriaus viršininkas s. P. Molis. Dangiškam penui skleisti miško žalmuose stovėjo moderni stovyklos pažnyčia, valdoma stovyklos kapeliono v. s. kun. J. Vaišnio, SJ. Telefono centrinės tarnyba nešė Kennebunkport'o "Mindaugo" dr-vės skautai ir visos pastovyklės, skiriamos ežero, mielai naudojosi stovyklos lauko telefono sistema, suteikta ps. kun. Vyt. Bitino.

* * *

Vilkiukai ir paukštytės įsitaisę dvejose gretimose stovyklose ant kalno ir aprūpinti kabinomis su patogiomis lovomis, nebijojo nė lietaus, nė šalto oro. Vilkiukų pastovyklės viršininkai: s. J. Dambaras (pirmą savaitę) ir pas. V. Adomaitis (antrą savaitę) ir paukštyčių viršininkė ps. B. Šimanskienė, su energingomis vadijomis, ne tik sėkmingai pravedė programas, bet suruošė vilkiukų-paukštyčių laužus, kurie savo dainomis ir pasirodymais pralenkė bendruosius stovyklos laužus.

Mindaugo dienoje vilkiukai ir

paukštytės labai sėkmingai pavaidavo Mindaugą su jo visu dvaru. Su šaukliu, karaliumi, palydovais, kariais ir plakatu: "Mindaugas vienija Lietuvą", dvaro apranga pasipuošę vilkiukai

Antanas Saulaitis, Jubiliejinės stovyklos viršininkas, kalba stovyklos atidarymo metu.

E. Meilauš nuotrauka

kai ir paukštytės aplankė visas JS pastovykles.

Vieno vakaro sutemoje per ežerą pasiklaido daugiabalsis "vilkių staugimas" akademikų stovykloje.

-- Kas čia dabar! Ar akademikai į vilkus pavirto?

-- Ne, čia, brolyti, vilkiukai puola akademikų stovyklą, kad pagrobus jų vėliavą.

Na, ir žinoma, akademikų vėliava buvo "pagrobta".

Kiek džiaugsmo, kiek pasitenkinimo vilkai turėjo sekantį rytą, kai brolių akademikų delegacija atvyko į vilkiukų stovyklą savo vėliavos išsipirkti.

Seserijos pastovyklė, išsitiesusi nuo centrinio štabo ilga ežerio pakrante, į antrą kelio pusę permetusi vyresnių skaučių stovyklą, sudarė didžiausią stovyklautojų dalį. Pastovyklės vadovybė iš virš. s. S. Subatkevičienės, ps. O. Sakienės, s. J. Bobinienės, s. J. Pečiūrienės, ps. G. Bartytės, ps. I. Audėnaitės, s. I. Nenortienės ir kitų, sumaniai tvarkė stovyklinius darbus ir bendrąją JS programą sesių tarpe. Tankus palapinių miškas čia buvo išpuoštas dekoracijomis ir kiekvieną dieną išreiškiančiais simboliais. Pastovyklė ypač gražiai buvo pasipuošusi Laisvės dienoje.

Dėmesį kreipė labai tvarkingai laikoma atskira Chicagos "Kernavės" tunto virtuvė - valgykla, vyresniųjų skaučių pastovyklės vartų fosforinis užrašas nakties metu, bei jūrų skaučių "laivo denis" su vėliavos stiebu ir jūriniams rajono papuošimais.

Brolijos pastovyklė, per mylią

Vadovų pasitarimas jubiliejinėje stovykloje. Iš kairės: stovyklos viršininko pavaduotojas A. Matonis, seserijos dvasios vadas kun. S. Yla ir stovyklos komendantas V. Jokubaitis. B. Kerbelienės nuotrauka

nutolusi nuo centrinės stovyklos valdžios ir nuo sesių, tvarkėsi labai savarankiškai. Sava vėliavų aikštė, sava lauko pažnyčia, sava virtuvė ir valgykla, daug erdvės ir gražaus miško aplinkui, puiki maudykla sudarė idealias stovyklavimo sąlygas, kurios pilnai buvo išnaudotos. Tinkamas programos pravedimas, labai gera tvarka virtuvėje ir valgykloje, geras oras ir graži gamta stovyklautojų tarpe pajėgė sukelti darbo entuziazmą ir brolijai čia pasisekė stovyklavime, įsirengimuose, pasipuošimuose, tvarkoje ir higienoje pasiekti geresnių rezultatų, negu bet kurioje ankstyvesnėje LSB stovykloje.

Pastovyklės vadovybė, sudaryta iš virš. j. s. Br. Juodelio, pavad. s. V. Pileikos, v. sl. V. Alksninio, v. sl. J. Šimanskio, s. A. Banionio, j. b. A. Koncės, v. s. V. Raškevičiaus, ps. V. Strolios, s. J. Raškio, ps. V. Trečio, pas. A. Šetiko, v. sl. A.

Jubiliejinės stovyklos vadovybė. Iš kairės: seserijos pastovyklės virš. S. Subatkevičienė, B. Novickienė, V. Tallat-Kelpša, ASS vadovė J. Petrauskaitė, kun. J. Vaišny, vyr. skautininkas E. Vilkas, vyr. skautininkė O. Zailskienė, pirmūnas P. Jurgėla, P. pirm. A. Dundzila, V. Vijeikis, stovyklos virš. A. Saulaitis LSB pastovyklės virš. Br. Juodelis, V. Alksninio nuotrauka

Rimo ir kitų savo pareigas nuširdžiai atliko. Pastovyklės kapelionas skn. kun. S. Kulbis SJ su skautais buvo ne tik pamaldų metu, bet ir per visą likusią dieną ir vakaro laiką, dirbdamas, žaisdamas ir dainuodamas.

Atskirų vietovių rajonai skautų pastovyklėje pastatė vienas už ki-

ir nešė atsakingas pareigas Stovyklos vadovybėje. Stovykloje buvo ir senorių įžodžiai.

Bendrinė Jubiliejinės Stovyklos programa turėjo skilčių-būrelių ir individualias varžybas JS dienų temomis; Liet. karaliaus Mindaugo, Religinio Susimastymo, Laisvės, Skautiškų Žinių, Tarptautinę ir Lietuvos Skautijos Jubiliejus. Labai pasisekė ir įspūdingas buvo Mindaugo dienos laužas. Susimastymo diena praėjo šv. Komunijos ir religinių pašnekesių ženkle. Laisvės diena sekmadienį buvo atžymėta iškilmingomis pamaldomis, Jubiliejinė sueiga, kurią pravedė iš Chicagos atvykęs s. V. Vijeikis ir stovyklos parodu vėliavų aikštėje, kurį priėmė LSS Pirmūnas v. s. P. Jurgėla, Tarybos Pirmijos pirmininkas, abu Vyriausieji Skautininkai, stovyklos vadovybė ir daug svečių. Čia buvo įteikta Jubiliejinė Metų LSS skilčių konkurso laimėtojų dovanos, ką atliko komisijos pirm. s. F. Kurgonienė. Popietę jaunimas praleido stovyklos gegužinėje.

Stovykloje labai sėkmingai buvo prarastos Jubiliejinė metų sporto varžybos, kurias pravedė s. V. Jokubaitis, ps. P. Kalvaitienė ir s. A. Banionis. Stovyklos Sporto diena buvo atžymėta lengvąja atletika, estafetėmis, bėgimu apie ežerą, virvės tempimu ir tinklinio turnyru. Laimėtojai buvo apdovanoti garbės pažymėjimais ir skautiškais ženklais.

Iškylų dieną buvo aplankyta istorinės vietos. Lietuvos Pajūrio diena buvo atžymėta specialiais pašnekesiais, išvyka į pajūrį ir specialiu laužu su jūrų skautų-čių vainiko nuleidimu į vandenį.

Tarptautinė diena buvo atžy-

mėta varžybomis, bendravimu su stovykloje buvusiais ukrainiečiais latviais ir vengrais skautais-tėmis, pavakario tarptautine arbata, kurioje lankėsi ir Ukrainiečių Skautų Sąjungos Tarybos Pirmininkas, labai įdomiai seserijos suruoštu tarptautiniu karnavaliu ir vakaro bendrųjų laužų programa. Stovykloje ilgesnį laiką stovyklavo reprezentacinis ukrainiečių skautų vienetas, iš kurio mūsų broliams buvo galima daug ko pasimokyti.

Jubiliejinėje Stovykloje veikė ir lauzavedžių kursai, vedami talentingose sesėse v. sl. Livijos Bražėnaitės, prisidedant JS lauzavedėi s. Jonei Bobinienėi ir kitiems. Eilėsesių ir brolių šiuos kursus baigė ir gavo lauzavedžių specialybes.

LSS Jubiliejinė Stovykla buvo užbaigta Lietuvos Skautijos Jubiliejus Diena šeštadienį rugpjūčio 31 d. Čia buvo įteikti įvairūs stovykliniai pažymėjimai, priimti paskutiniai raportai ir paskutinis Jubiliejinės Stovyklos pabaiga.

Dvi savaitės prabėgo lyg dvi trumpos dienos. Jas lydėjo didelis susiklausymas vadovų tarpe ir maloni stovyklinė nuotauka skautų ir skaučių tarpe. Komplikauta stovyklos administracinė ir mokomoji sistema veikė labai gerai ir komplimentus teko išgirsti iš daugelio lankusių vadovų ir svečių.

Stovyklą aplankė labai daug svečių. Daug širdingų linkėjimų liko įrašyta Stovyklos knygoje. Daug mielių, malonių sveikinimų ir linkėjimų buvo gauta raštu.

Ši LSS Jubiliejinė Stovykla parodė, kad lietuviškoji skautija tebėra veikli, tvirta ir gausi.

Br. J.

Vyr. skautininkė O. Zailskienė vizituoja stovykloje Clevelando skautes. Iš kairės: Eidimaitė, Jokubaitytė, Balašaitytė, Nasvytytė, Karsokaitė, Jokubaitytė, Neimanaitė, Saikutė ir Motiejūnaitė. B. Kerbelienės nuotrauka

Iškilmingos pamaldos jubiliejinėje stovykloje.

V. Alksninio nuotrauka

"Nuosavas orkestras" jubiliejinėje stovykloje. G. Peniko nuotrauka

Eilėje prie virtuvės katilo....

V. Alksninio nuotrauka

Jubiliejinės Stovyklos metu Brolijos pastovyklėje buvo prarastos LSB "Ažuolo" mokyklos 3 dienų praktiškoji dalis, ją praejus 23 broliams. Stovyklavimo viduryje įvyko LSB visuotinis skautų vyčių sąskrydis ir LSB vadovų sueiga. Buvo prarasta vilkiukų, skautų ir skautų vyčių įžodžiai. Už pareigumą stovykloje LSB VS apdovanojo "Už Nuopelnus" ordinu su rėmėjo kaspinu J. Palubecką iš Worcesterio; "Vėliavos" žymeniu v. sl. Rimą Karaliūną iš Chicagos ir "Pažangumo žymeniu" s. v. pl. Rimantą Stropų iš Chicagos.

Gražus būrys akademikų skautų-čių į Jubiliejinę Stovyklą įsijungė antrąją savaitę. Jiems vadovavo s. A. Treinys su vadja, šalia bendrosios JS programos, akademikai vykdė savo programą, kuri susidėjo iš paskaitų ir vakarinių linksmybių. Nemaža dalis akademikų-kių vadovavo Seserijos ar Brolijos vienetais

TĖVYNĖJE LIKO ŠIRDIS

Mykolas Biržiška byloja lietuviams išeiviams (2)

Lietuvių tremties politiniai organai, galvodami apie ateitį, dabar tarsi visą dėmesį sutelkia į didžiąsias Vakarų demokratijas, tikėdami, kad su jų pagalba bus galima išspręsti pagrindinės Lietuvos ateities problemos. Tai teisinga ir tikra, bet vargu tai viskas. Nepamirškime savo artimų kaimynų ir tų tautų, su kuriomis šalimai gyvenome ir turėsime vėl gyventi.

Nereikėtų prileisti, kad gerieji Vakarų demokratiški dėdės viską gerai ir teisingai sutvarkys. Čia daug kas priklausys ir nuo mūsų visų: nuo Pabaltijo tautų, nuo lenkų, gudų, ukrainiečių... Mūsų taktas, saikas, išmintis, mūsų tarpusaviniai išsiaiškinimai, susipratimai, kaimynų ir jų problemų pažinimas čia gali ir turi daug patarnauti.

"Apie lietuvių ir gudų santykius", Santarvė, 1955, Nr. 4-5

Prieš imdamiesi paties sunkiausio ir sprendžiamo darbo mūsų kovoje dėl nepriklausomybės turime savo tarpe išsiaiškinti tos kovos tikslus, nekreipdami dėmesio į smarkesnius ar neteisingus pasisakymus, tik visados atsimindami, jog lemiamąjį žodį čia tars ne treminiai ar šiaip išeiviai, tik likusi Lietuvoje tauta; prisiminkime čia ir 1917-1918 m. Lietuvos nepriklausomybės iškėlimą.

Iš kalbos Vasario 16 minėjime Los Angeles, 1952, II, 16 d.

Nepriklausomybė nebuvo mums kurių geradarių galiūnų lengvai suteikta, bet mūsų pačių sunkiai iškovota. Per visą XIX-ąjį amžių didelėmis Tautos aukomis ji buvo brandinta -- tik atsiminkime kad ir pasikartojančius sukilimus, kovą dėl spaudos ir visą Tautos rezistenciją prieš maskolių. Jai pirmąją politinę ir kultūrinę vergiją -- ir neatsirado kaip iš dangaus iškritęs aukso obuolys, tik darbo prakaitu ir kraujo aukomis išgauta, Tautos sąmonėje ir net sąmonėje įsiūpota, įtvirtinta.

Keletas minčių suėjus 20-čiai metų kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, t.p.

Tad ir dabar -- patyrę mes arba mūsų tėvai Lietuvos laisvojo gyvenimo ne tik patogumus, bet ir laimę bei džiaugsmą, suprasdami laisvės ir nepriklausomybės reikšmę Tautos ir asmens gyvenimui -- nebe laisvės naujokai, bet ir svetur visa krūtine kvėpuodami laisve -- negi jaučiamės menkesni už tuos "nykštukus", kurie anuomet savo Tautai nepriklausomybę iškovojo? Taigi kilkime prie stebuklo, laisvindami ir vaduodami Tėvynę!

"Kilkime prie stebuklo" t.p.

Ligišioliai karštai meldžiamės:

Mūsų Tėvynę išlaisvinti ir išvaduoti teikis, meldžiam Tave, Viešpatie!

Ir vis "stebuklo telaukiam", o kitas ir nustojęs to laukti, visu kuo nusivylęs, nieko jau nebelaukia. Tačiau ar ne stebukas buvo prieš 40 metų mūsų Tėvynės išsivadavimas iš daugiau kaip šimtą metų slėgusio mus maskoliško jungo?

Ar nebuvo mes, nykštukai, pakilę prieš milžinišką maskolišką mešką? Be pinigų, be žinių, be patyrimo ėmę kurti valstybę? Savo pajėgomis Nepriklausomybės laikais pasiekę tokio susitvarkymo ir gerbūvio, tokios gerovės, jog netikdrisčių maskolių, bet ir kitų tautų tarpe esame įgiję Mažosios Amerikos vardą?

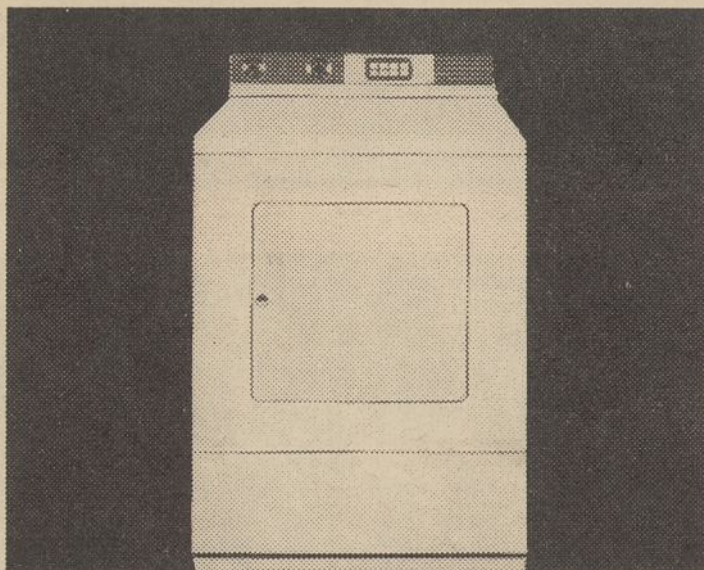
Tai, Viešpatie mums suteikė tą laisvės stebuklą, įkvėpęs mūsų širdims Tėvynės meilę, sustiprinęs mūsų protus ir rankas rimtam Tautos ir valstybės darbui.

"Kilkime prie stebuklo" t.p.

Ne iš kitur laukiame pagalbos -- anuomet pagalbos iš kitur nei laukėme nei sulaukėme -- tik patys vyriausiai savimi, savo pajėgomis pasitikėkime. Nesipainiokime politinėse ar karinėse kombinacijose ir spėjimuose dėl ateities tarptautinių žygių -- jie įvyks, šoki ar tokie, ir be mūsų plepalų. Tik kai jie įvyks, turime būti tiek pasirengę, kad būtime tuomet savo kraštui ir jo vadavimui, o tam jau dabar -- naudingi.

"Kilkime prie stebuklo" t.p.

(Bus daugiau)

Kai perkate naują džiovintuvą, būkite tikri, kad jis aptarnaujamas GASU

Gasas džiovintuvo dienos

Gasas džiovina 4 krovinius už vieną kainą

(... tai ¼ kitų priemonių džiovintuvų kainos)

More for your home, more for your money with GAS
THE EAST OHIO GAS COMPANY

LIETUVIŠKŲ KANKLIŲ PLOKŠTELĖ

J. ŽILEVIČIUS

Nesenai pasirodė Tautinio kanklių ansamblio, įgrotą Vysk. M. Valančiaus mokyklos mokinių vad. kanklininkės Onos Mikulskienės plokštelė su 14 dalykėlių: Pas močiutę augau, Suktinis, Supinsiu dainužę, Pas motinėle, Rugučiai, Lenciūgėlis ir Naujienos; kitoje pusėje: Sėjau rūtą, Sveikas Jėzau, Du broliukai, Siuntė mane motulė, Kepurinė, Stoviuas parimus ir Per girią, girelę. Įgrotimas Hi Fi ir stereo. Vienoje pusėje viršelių puošia 8 kanklininkės ir vedėja O. Mikulskienė, tautiniai rūbais pasipuošusios. Kitoje pusėje veikalų sąrašas ir trumpas, istorinis kanklių apibūdinimas anglų kalba ir patiekti veikalų aprašymai. Viskas švariai ir meniškai atliktas.

Šios plokštelės pasirodymas yra didelis įnašas mūsų tautosakos lobyną, tuo labiau, kad visas kankliavimas yra darniai ir meniškai atliktas. Sudaro didelio kankliuotojų sambūrio įspūdį. Onos Mikulskienės didelis kanklių muzikos populiarinimo darbas liko garbingai apvainikuotas, duodant progą pasiklausyti tikro kanklių muzikos grožio. Kiekvieną lietuvių, išgirdusį tą plokštelę nukels Tėvynę, primins vaidylas -- kankliuotojus ir mūsų poetus, kanklių muziką skelbusius mūsų tautos herojiškumą, aukštą sielos kultūrą ir tautos pasižventimą tėvynės labui.

Veikalų paruošimui pasitarnavo mūsų muzikinio folkloro žinovas komp. Alfonsas Mikulskis. Jis tuos veikalus liaudiškai paruošė, harmonizavo, kanklių orkestrui instrumentavo. Todėl klausant įgrojimų, tenka stebėtis darnumu, skambesio proporcija ir meniškumu. Tenka taip pat sveikinti ir jaunus kanklininkes už kruopštumą studijuojant savo partijas. Taip pat linkėtina kad šis ansamblis išsilaikytų ir studijuodamas sudėtingesnius veikalus, daugiau tobulintųsi meniškai ir kad aplankytų su savo koncertais ne vien kaimynines kolonijas, bet ir toliau nuvyktų. Tai būtų didelis pasitarnavimas mūsų kultūrai ir eilės metų įdėtas darbas besimokinant būty tinkamai sunaudotas. Nereikia pamiršti, kanklininkių lankymasis sukeltų nepaprastai didelį susidomėjimą, keltų jaunimo tarpe patriotines nuotaikas, skatintų kolonijose organizuoti kanklių būrelius, ir t.t. Jei choriniai ansambliai mielai yra laukiami kolonijose, kanklininkės dar širdingiau būtų sutinkamos, nes tai būtų pirmosios vaidilutės-kanklininkės.

O kai kolonijose susiorganizuotų kanklininkių būreliai, kodėl nebūtų galima suruošti KANKLIŲ ŠVENTĖ, kaip ruošia dainų ar šokių. Tik reikia pasižventimo ir ryžto iš jaunimo ir kanklių vadovų pusės. Tai nėra negalimas ir neįvykdomas dalykas.

Kanklių plokštelė tikrai yra mėgiama, nes visur rodomas didelis susidomėjimas. Ona Mikulskienė gauna daugybę padėkos laišukų ir pagyrimų už šį prakilnų jos darbą.

Prof. dr. J. Balys rašo: "... Muzika skamba visai gerai. Atrodo, kad buvo išgauta viskas, ką šis instrumentas gali duoti. Manau, kad bus labai gerai turėti tokių pavyzdžių šios tautinės mūsų muzikos ir esant reikalui ją pademonstruoti mokyklose ir šiaip besidomintiems asmenims, saviems ir svetimiems..."

Poetas Bernardas Brazdžionis "Čia, Amerikoje, labai madinga rodytis su charakteringais savo tautos muzikos instrumentais, tautiniais šokiais ir t.t. Tegu skamba ir lietuviškos kanklės. "Graudūs kanklių balsai / Ne-

beskamba visai / Jų raktas dirvonais užklotas..." -- skundėsi kadaise Maironis. Vėliau graudžius pakeitė "aukso balsais". Jūsų plokštelės pasiklausęs, pasakyčiau, "švelnūs kanklių balsai". Jūs atkasėt jų "raktą" iš po dirvonų...

Nežinau, ar pagal dainių daug kas "kanklių balsą išgirs", ar daug kam "miegas kraujas užvirs", bet tuo pačiu stiliumi tęsdamas, noriu pridurti:

"Raktą atkasėt Jūs, / Radot tonus naujus, / Nebedengs po dirvonais jų rudys; / Kanklių balsas skambės / Tautai mūs ant garbės, / Mūsų miegančį kraują tebudys..."

Bostone gyvenęs kanklininkas ir kanklių dirbėjas Pijus Vailaitis, pagerbdamas Oną Mikulskienę, padovanojo savo darbo meniškai padarytas kankles ir šia proga rašo: "... giliai įvertindamas Jūsų pasižventimą garsinti Tėvynės muziką, skiriu Jums tą Tėvynės muziką, skiriu Jums tas kankles, linkėdamas Jums ir toliau kankliuoti; supažindinti ir įžiebtį jaunimo širdyje meilę jų tėvų muzikai, Nors į tas kankles ir buvo įdėta daug laiko, tačiau negali prilygti Jūsų pasižventimui šioj muzikos srityje. Lai mano kanklės skamba ne vientik apiraudoti Tėvynės praeitį, bet taip pat pranašauti džiaugsmingą ateitį..."

Panašaus turinio laiškai ateina

Balsuok už...

geriausiai kvalifikuotą

kandidatą

Irwin L.

SILBERT

JUDGE

Municipal Court

X

IRWIN L. SILBERT

Silbert for Judge Committee
Eddie "Whitie" Prokop, Secy.
2585 W. 10th St. Cleveland 13, Ohio

įrodydami kanklių plokštelės vertę. Todėl nemažai gaunama užsakymų, kurių pelnas eina Clevelando Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos paramai. Jei taip bus jos perkamos ir toliau, greit išsisems pirmoji laida, tuo labiau, kad dažnai užsakoma po kelias plokšteles, prisimenant, kad tai esanti puiki Kalėdų dovana.

džia pardavinėti taip vadinamą maišytą degtinę (blended), kuri dažniausia teturi savyje išlaikytos degtinės apie 35% o likusius 65% sudaro grynas spiritas. Stiprumo ji turi tarp 80 ir 93 laipsnis, t.y. apie 40-46% alkoholio procentus. Ši degtinė savo stiprumu lengvesnė, bet netiek saugi ir priklesnė gerti. Jeigu jau gerti, tai geriau derėtų pirmąją, kuri visgi mažiau pasekų palieka.

Norėčiau nuneigti tokį maišytos degtinės apibūdinimą. Kas gi ištikrųjų yra maišyta degtinė (blended whiskey)? Tai yra kombinacija vienos ar daugiau rūšių išlaikytos degtinės (straight whiskey) su spiritu. Išlaikytos degtinės dedama 20-35% ir spirito su distiliuotu vandeniu tiek, kad nebūtų mišinys mažiau kaip 80 stiprumo.

Paprastai maišymui naudojama geriausia išlaikyta degtinė. Maišytos degtinės gamybai reikalingi specialūs komplikuoti įrenginiai. Be to, maišymui naudojamas spiritas yra destiliuotas iki aukščiausio laipsnio su brangiais rafinerijos įrengimais. Todėl maišyta degtinė yra brangesnė už išlaikytą degtinę.

Šiandien JAV maišytos degtinės parduodama daugiau negu kitų rūšių. Tai yra dėl to, kad maišyta degtinė yra švaresnis produktas ir neturi visokių prieskonių ir aromatų. Ji turi lengvą skonį ir aromatą iš tų 20-35% išlaikytos degtinės ir todėl yra švelnesnė, malonesnė gerti.

Kas nežino geriausių maišytos degtinės rūšių kaip pav.: importuotą iš Kanados Canadian Club ir Seagram's V.O. arba Scotch Whiskey ir t.t.?

Prancūziški gėrimai kaip Hennessy, irgi gaminami maišant. (blended). Tik spiritas vartojamas ne iš grūdų gamintas, bet iš vaisių - vynuogių.

Taigi, su teigimu, kad geriau gerti straight whiskey bet ne blended, mėgėjai išgerti vargu ar sutiks.

APIE DEGTINĘ IR JOS GAMYBĄ

P. Karalis

Dr. St. Biežio straipsnyje "Alkoholizmas" (Dirvos 98 nr.) autorius trumpai sustojo ties degtine ir jos gamyba. Dėl kanklių daktaro teigimų man kilo abejonų.

Pirmučiausia alkoholio formulė priimta rašyti C₂H₅OH, o ne C₂H₆O. Toliau straipsnyje rašoma, kad spiritas tris kart distiliuotas yra 100% stiprumo - grynumo, neturi nuodingų medžiagų ir yra saugus gėrimui, tik kad jam trūksta patrauklesnio skonio ir kvapo. Toliau sakoma, kad pasiekti pageidaujamų savybių, spiritas laikomas įdegintose ažuolinėse statinėse.

Ištikrųjų taip nėra. Spiritas nėra laikomas ažuol. statinėse. Tai yra grynas produktas, brangiai kainuojančia gamyba, todėl yra naudojami maišytos degtinės (Blended Whiskey) ir kitų alkoholinių gėrimų priemoniai.

Į ažuolines statines degtinė (ne spiritas) pilama ir laikoma ne tik tam, kad įgautų gerą skonį ir kvapą, bet ir tam, kad sumažintų nepageidaujamus priemaišas, atsiradusias laike fermentacijos. Taigi, iš spirito nebėra ko atimti, kadangi jis yra grynas produktas. O kad priduoti jam (spiritui) malonesnį skonį ir kvapą, pramaišoma 20-35% išlaikytos degtinės arba angliška vadinamos -- Straight Whiskey.

Ažuolinėse įdegintose statinėse laikoma degtinė distiliuota iki 160 arba 80% stiprumo. Vėliau po nokinimo statinėse ir pilstant į bonkas, stiprumas sumažinamas iki nemažiau 80.

Distiliuojant degtinę iki 160 stiprumo, joje lieka specifinio prieskonio medžiagų. Tai yra medžiagos, kurios atsiranda laike fermentacijos periodo, kitaip sakant, cheminio ir biologinio veikimo išdava. Šios specifinės medžiagos priduoja degtinei skonį ir aromatą. Be jų degtinė būtų beskonis alkoholinis gėrimas (kaip spiritas). Šis specifinis skonis ir aromatas būna skirtingas, atsi-

žvelgiant iš kokios rūšies grūdų gaminama degtinė, gaminimo būdų, mielių ir t.t. Tokiu būdu išgaunama su ypatingu prieskoniu aromatinga degtinė angliška vadinama "Heavy bodied whiskey". Ištikrųjų tokių prieskonių degtinė yra labai mažai dėka ištobulėjusių techninių priemonių. Nežiūrint to žmonės iš patyrimo žino, kad išgėrus didesnę kiekį tokio "straight whiskey" jaučiamasi blogiau, negu išgėrus tokį pat kiekį maišytos (blended whiskey).

DEGTINĖS NOKINIMO TIKSLAS.

160 stipr. degtinė laikoma ažuol. statinėse dėl dviejų pagrindinių dalykų: ekstraktavimas iš ažuolo medžio sulčių ir cheminio pakitėjimo dist. alkoholyje. Šis procesas trunka 2-4 metus. Geresnės kokybės degtinė priunksta per trumpesnę laiką, kadangi mažiau turi pašalinių medžiagų, kurias cheminis procesas turi pašalinti.

Kukurūzų degtinė, angliška vadinama, straight bourbon, laikoma statinėse iki 8 metų. Labai svarbu laiku nutraukti degtinės nokinimą. Nokinimo ilgumas priklauso nuo daugelio faktorių, nuo nokinimo temperatūros, degtinės rūšies, statinės ir t.t.

Dr. St. Biežio teigimu, kad kuo ilgiau degtinė laikoma ažuol. statinėse tuo ji geresnė, aukštesnės kokybės, gal būtų galima pritaikyti vynui, be ne degtinei.

Per ilgai laikant degtinę ažuol. statinėse ji gali įgauti medžio kvapą ir skonį, nepageidaujamų rūkščių, acto ir kt. Dėl to ažuol. statinės degtinei nokinti panaudojamos tik vieną kartą, toliau jos netipka, išskiriant kukurūzų degtinę, kurios nokinimui panaudojamos ir tos pačios statinės. Toliau straipsnyje sakoma, kad laikant degtinę įdegintose statinėse, anglis sugeria nuodingąsias medžiagas ir spiritą nudažo rausvai.

Pats ažuolo medis neturi tos magiškos reikšmės degtinei pagerinti. Anglis yra neutrali. Anglies sluoksnis yra tarpininkas tarp "gyvojo" medžio ir degtinės ir turi didelės reikšmės degtinės nokinimui. Jokios spalvos degtinė neįgauna laike nokinimo statinėse. Dažymas atliekamas vėliau, jau išpylus iš statinių.

Šiuo būdu gaminama vadinama "straight whiskey" arba kaip Dr. Biežis vadina (Bonded) -- išlaikyta degtinė.

MAIŠYTA DEGTINĖ (BLENDED WHISKEY)

Apie šią degtinę dr. St. Biežis rašo: "JAV vyriausybė lei-

**IŠNUOMOJAMAS
5 KAMBARIŲ
BUTAS**

virš Superior Savings & Loan Assn. patalpų, East 68 ir Superior Ave. kamps.

Teirautis telefonu:
HE 1-2497

• Balių-koncertų ir kitokių pramogų bei parengimų rengėjų dėmesiui.

Vincas Apanius, greta visų kitų sodininkystės patarnavimų atlieka ir dekoravimo gėlėmis darbus patalpose. Kainos gana prielamos ir bus atsižvelgta į pageidavimus, iš anksto susitarus.

Kreiptis: 382-1606
503 Richmond Rd.
Richmond Hts., Ohio

**HOUSES
WEAR OUT!**

REPAIR OR IMPROVE YOURS
WITH A CLEVELAND TRUST LOAN

The Cleveland Trust Company

70 CONVENIENT, HELPFUL BANKS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* A.L.R.K. Moterų 36-ji kuopa ir Ateities klubas spalio 27 d. (sekmadienį) 4 val. p.p. Naujosios Parapijos salėje ruošia Kristaus Karaliaus minėjimą.

Minėjimo metu įdomią paskaitą skaitys kun. prof. Baras. Po to -- meninė dalis.

Clevelando visuomenė kviečia ma atsilankyti.

PADEKA

Šv. Kazimiero lit. mokyklos tėvų komitetas dėkoja D.L.K. Birutės d-jos Clevelando skyriui už \$30 auką mokyklai. Taip pat dėkoja visoms motinoms ir tėvams prisidėjusiems prie mokyklos pietų paruošimo.

Tėvų Komitetas

* TRADICINĖ VAKARIENĖ. Naujoji parapija yra įsisenėjusi tradicija kiekvienais metais ruošti metinę vakarienę, kur suėda lietuviai parapijiečiai, tiek vyresni, tiek vėliau atvažiavusieji, pasidžiaugti nuveiktais darbais, prisiminti senus draugus.

Lapkričio 3 d. 4 val. p.p. Naujos Parapijos salėje rengiama vakarienė visų vyresniųjų pagerbimui, kurie čia per eilę metų kūrė parapijas, sales, kultūrinį darbą, leido spaudą ir t.t.

Mūsų ateivių pareiga yra tos dienos popietę skirti jų pagerbimui. Auka -- \$2,50.

BALSUOKITE UŽ

IRWIN L. SILBERT, KANDIDATĄ Į CLEVELANDO MUNICIPALINIO TEISMO TEISĖJUS

Lapkričio 5 d. rinkimuose Irwin L. Silbert kandidatuoja į Clevelando Municipalinio teismo teisėją.

Jis yra nepaprastai gerai kvalifikuotas toms pareigoms. Turi teisinį stažą, atlikta įvairiose teismų įstaigose tarp 1956 iki 1963 metų. Ypatingai didelę patirtimą jis yra įgijęs miesto reikalų ir bylų sprendimuose, dalyvavęs kaip teisėjas ir kaip advokatas.

I.L. Silbert yra gimęs Clevelande ir čia baigęs mokslus. Aukštuosius mokslus išėjo Ohio State Universitete ir Clevelando Marshall Teisių Mokykloje. Priklauso visai eilei teisininkų organizacijų ir vengrų prekybos klubui.

Balsuodami už Irwin L. Silbert, būsite užtikrinti gausianti teisiniu pareigų atlikimu.

(Sk.)

PRAEITIES ALBUMĄ PAVARČIUS... Generolas Kazys Tallat-Kelpša, žmona Janina ir sūnus Algis Nepriklausomos Lietuvos laikais. Šiuo metu gen. K. Tallat-Kelpša sulaukęs 70 metų amž. gyvena Clevelande ir aktyviai reiškiasi visuomeninėje veikloje. Sūnus Algis, baigęs Western Reserve universitetą, pasekė tėvo pėdomis ir yra JAV armijos kapitonas.

Gen. K. Tallat-Kelpšai, 70 metų sukakties proga, linkime geros sveikatos, gyventi ir dirbti savųjų tarpe už Lietuvos išlaisvinimą.

SUKILIMO MINĖJIMAS

Artėja lapkričio 9 diena. Tą dieną 7 val. v. Šv. Jurgio parapijos salėje bus vaidinimas. Akt. Petro Maželio vadovaujamas Clevelando Vaidilos Teatras pavaizduos 1863 m. Lietuvos sukilimą.

Po vaidinimo vaišės ir pašnekėsiai.

Lapkričio 10 d. 10:30 val. Šv. Jurgio liet. parapijos bažnyčioje pamaldos už žuvusius sukilėlius. Tuoj po pamaldų tos parapijos salėje įvyks 1863 metų Lietuvos sukilimo minėjimas. Apie pirmąją lietuvių emigraciją į Ameriką kalbės adv. Julius Smetona, apie 1863 metų sukilimą -- prof. J. Jakštas.

Jaunimo Konkurso laimėtojų pagarsinimas ir premijų įteikimas. Meninė dalis ir vaišės.

Kurie rengiatės dalyvauti konkurse, nelaukite paskutinių dienų bet konkursinius darbus siųskite anksčiau, kad komisija suskubtų juos įvertinti.

Konk. darbus adresuoti: K. Žiedonis, 18305 Neff Rd., Cleveland 19, Oho.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

ISNUOMOJAMAS BUTAS
6 kambariai. Prie šv. Jurgio parapijos.
6802 Bayliss Ave.

* CLEVELANDO ORKESTRO CHORAS, 243 narių sąstata, pirmą kartą šio sezono programoje pasirodys Severance Hall koncerte, spalio 31 ir lapkričio 2 d. 8:30 val. vak. Tai choras, puikiai pasirodęs spalio 24 JTO specialioje koncerte.

George Szell diriguojamas orkestras, choras ir solistai išpildys Haydeno Missa in Angustiis. Solistai Phyllis Brown, Grace Reginald, Richard Miller ir Dale Moore.

Komercinis plytų pastatas pačiame E. 185 gt. centre

Dvi krautuvės, gydytojo, buhalterio, advokato įstaugos ir gražus butas. Padalintas rūšys. 3 automobil. garažas ir dar vieta 8 automobiliams pastatyti. Tvirtas ir gražus pastatas, 17 metų senumo.

Labai geros pajamos!

Plytinis, 4 metų senumo, padalintas rūšys, prie pat Euclid Ave. Laisvas apsigyvenimui.

EAST SHORE REALTY
United Multiple Listing Service

Juozas Mikonis — Realtor
780 E. 185 IV 1-6900
Res. KE 1-2190

NEW YORK

SUDARYTAS BALFO RUDENS VAJAUS KOMITETAS

* BALFO 100 SKYRIUS spalio mėn. 17 d. sušaukė narių ir organizacijų pirmininkus pasitarimui, kaip šiais metais sekmingiau pravesti Didž. New Yorke Balfu rudens vaju. Iš 200 pakviestųjų asmenų atvyko tik apie 20. Vajui praversti sudarytas komitetas: pirm. Vac. Sidzikauskas, vicepirm. Stasys Lušys, išd. Kazys Vasiliauskas, sekr. Vac. Alksninis. Spaudos ir propagandos komisiją sudaryti pavesta prezidiumui. Vajaus pradžia: lapkričio mėn. 3 d. pabaiga gruodžio

mėn. 3 d. Vajaus pabaigai numatytas kultūrinis parengimas.

* BALFOCENTRO reikalų vedėjas pranešė, kad aukos Balfui sunkiai plaukia, o prašančių pagalbos lietuvių prašymų skaičius padidėjo: Vak. Vokietijos, Lenkijos, Sibire esančių ir net iš okup. Lietuvos lietuvių. Rūbų sandėlys beveik ištuštėjęs. Artėjant šalčiams prašymais raštinė užversta, ypač Lenkijoje gyvenančių lietuvių. Jų prašymus neįmanoma patenkinti. New Yorko apylinkėje gyvenę lietuviai turėtų patikrinti spintas, turimas rūbų atsargas ir tuojuo pristatyti Balfui, 105 Grand St., Brooklyn II, N.Y., kad prieš Kalėdas, bent dalinai būtų patenkinti tautiečių prašymai.

SUSIPAŽINKIME SU AUSTRALIJOS LIETUVIŲ GYVENIMU!

Solistės G. VASILIAUSKIENĖS ir pianistės D. OLDHAM koncertų proga verta iš arčiau pažvelgti į Australijos lietuvių gyvenimą, jų visuomeninę veiklą ir pastangas lietuviškame darbe. Australijos lietuvius pažinsime išgyje

JUOZO J. BACHUNO išleistą knygą

BLEZDINGELĖS PRIE TORRENZO

(KAINA 2 DOL.)

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ

METRAŠTĮ

(KAINA 10 DOL.).

Abu leidinių galite išsigyti užsisakydami juos Dirvoje.

Jei Jūs norite siųsti Jūsų pačių parinktus daiktus kaip dovanas į Lietuvą, arba užsakyti prekes, gaminamas USSR, kaip pav. automobilius, dviračius, siuvamas mašinas ir kt., kreipkitės į vieną seniausiai veikiančių ir patikimiausių firmų, turinčių

30 METŲ PATYRIMĄ

Atvykite arba rašykite į mūsų centrinę įstaigą arba kurį nors skyrių didesniame mieste.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 WALNUT STREET
PHILADELPHIA 6, PA.

WA 5-3455

EAST CLEVELAND—13515 EUCLID AT SUPERIOR

SAVINGS
EARN

4 1/2%

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL 2:30 P.M.

SUPERIOR
SAVINGS

HOME AND REMODELING
LOANS

IN TOWN OFFICE—6712 SUPERIOR AT E. 68TH

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

MŪSŲ ŪKIO "ANGUS" IR "HERFORD" GYVULIAI GANYKLOJE

Pranešame lietuvių visuomenei Clevelande, kad nuo šių metų lapkričio 15 d. mūsų ūkyje, East Orville, bus pardavinėjami aukštos kokybės penėti, mėsiniai "Angus" ir "Herford" jaučiai, kuriuos galima pirkti gyvus ar, susitarus, paskerstus.

Bus pardavinėjami pagigintomis kainomis.

Pirkimo reikalu skambinti IV 6-0816.

Ūkio savininkai M. ir Z. DAUTARTAI

BALFO 100 skyriui reikalinga papildyti narių skaičius. Nario pareigos labai kuklios, tik 1 dol. metinis nario mokestis ir jokių pareigų neuždedama. Siųsdamas šiais metais vajaus proga savo auką Balfui pridėk 1 dol. nario mokesčio. Nariais gali būti ir jaunuoliai.

Mielas Lietuvi, Balfas į Tave kreipiasi ne savo vardu, bet tų brolių ir seserų vargstančių išblaškytų Sibiro tundrose, kenčiančių žiaurų šaltį, ligonių, senelių ir šiaip į nelaimę atsidūrusių ne dėl savo kaltės. Mūsų visų pareiga jiems pagal savo išgalę padėti. Savo parama Balfui nušluotysime ašaras savo tautiečiui, kurias išspaudė ant jo veido okup. rusas bolševikas. Savo auką siųskite Balfui, aukščiau nurodytu adresu.

K. Vingrė

* ALT S-GOS NEW YORKO I-as skyrius išsirinko naują skyriaus valdybą: pirm. Jurgis Kiaunė, vicepirm. Antanas Jurgėla, išdin. inž. Kazys Krulikas, sekr. Juozas Valakas, narys ypatingiems reikalams Domininkas Klinga.

Tame susirinkime ilgąmetį tautinės minties puoselėtoją išėivioj, nuoširdų spaudos rėmėją kelių kultūrinių organizacijų narių, Korp! Neo-Lithuania mecenatą, Praną Narvydą, išrinko ALT S-gos I Skyriaus Garbės Pirmininku.

* KORP! NEO - LITHUANIA NEW YORKE šventė šiais metais įvyksta lapkričio mėn. 9 d., 6:30 val. vak., Ridgewood Lanes salėje, 1001 Irving Ave., Brooklyn 27, N.Y. Šventė bus pradedama iškilminga sueiga, kurioje dalyvauti mielai kviečiami visi Korp! Neo-Lithuania draugai bei bičiuliai. Taip pat mielai kviečiami visi kolegų neolituonai iš įvairių vietovių.

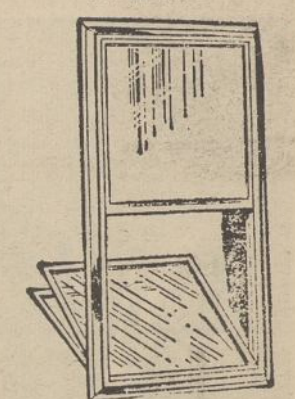
Po iškilmingos sueigos seks koncertinė dalis, kurioje pianistės senj. A. Kaulinytė iš Philadelphia jos išpildys Debussy, Schuberto ir Beethoveno parinktus kūrinius. Po to vaišės ir šokiai, grojant A. Starolio orkestrui. Įėjimas su vaišėmis: \$6,00, be vaišių (studentams ir moksleiviams): \$2,00. Pakvietimai gaunami pas visus korporantus ir valdyboje, skambinant telefonais: Dana Maurukaitė VI 6-5447, 84-23 116 St., Richmond Hill 18, N.Y. -- valdybos adresas. Giedrė Noakaitė -- MI 1-0532 ir Virginija Surkutė -- MI 9-8479.

Vaišėms bus paruošti stalai po 10 asmenų. Norintieji stalus užsisakyti maloniai prašomi skambinti nurodytais telefonais. Kad paruošiamieji darbai vyktų sklandžiau, korporantai prašomi būtinai iki šm. lapkričio mėn. 1 d. pranešti nurodytais telefonais kiek turės svečių ir kiek reikės rezervuoti stalų.

FREE!!

INSTALLATION
NEVER BEFORE OFFERED

Full Triple Track
SELF STORING
ALUM. COMBINATION
WINDOWS

\$11.80

EACH
Limited Time Only!

Regularly Sold For
\$17.95 Without Installation
ORDER NOW
MINIMUM ORDER — 4
This Offer Not Retroactive

SAVE \$\$\$\$ ON
• ALUM. COMBINATION
DOORS
• ALUMINUM SIDING
• ALUMINUM AWNINGS

EASY TERMS AVAILABLE
Operators on duty
until 10 P.M.
DEAL DIRECT WITH OWNER
TEMPCO CONSTRUCTION,
INCORPORATED
12728 St. Clair Ave.
GL 1-4503

KAS IR KUR?

• Dailininko Antano Tamošaičio tapybos, akvarėlės ir grafikos darbų paroda atidaroma spalio 26 d., 6:30 v. vak., Jaunimo Centre, Čiurlionio galerijos patalpose. Po parodos atidarymo svečiai bus skaniai pavaišinti. Paroda tęsis iki lapkričio 3 d. ir bus atidaryta kasdien nuo 7 v. v. iki 9 v. v., šeštadienį nuo 12 v. iki 9 v. v., o sekmadieniais nuo 10 v. iki 9 v. v. Šios parodos rengėjais mielai sutiko būti Jaunieji Dailininkai.

* KUN. JUOZAS VAIŠNYS, SJ kuris šiuo metu Georgetown universitete gilina prancūzų kalbos studijas, netrukus iškeliamas iš Chicago į Montrealį. Jo netekimas -- didelis smūgis visuomeniniam ir kultūriniam lietuviškam gyvenimui. Kun. J. Vaišnys, S.J. neatsisakydavo bendradarbiauti su tautininkais ir neolituanais.

* BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ ir Lilija Šukytė iš Kanados spalio 20 d. žavėjo New Yorko lietuvių visuomenę. Pirmoji -- rašytoja ir aktorė padėklavavo iš naujausios savo kūrybos.

LILIJĄ ŠUKYTĘ, jauna su daug žadančia ateitimi sopranas išpildė eilę dainų ir arijų. Akompanavo M. Motekaitis iš Chicago. Koncertą rengė ateitininkai Commodore viešbuty, New Yorke.

* DR. ANTANAS TRIMAKAS, VLIKo pirmininkas, rašo Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybei, kad VLIK parašęs padėkos laiškus visiems rezoliucijų autoriams, kurių šiuo metu yra jau 40. Savo laiškuose, anot dr. A. Trimako, VLIK dėkoja jiems visiems už rezoliucijų įnešimą ir skatinimą "pakartoti rezoliucijas tiek kartų, kiek reikės, kol siekiami rezultatai bus laimėti". Dr. A. Trimakas savo laiške dėkoja Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybei už energiją ir puikią iniciatyvą. Rezoliucijų šiuo metu turime 37; viena iš jų yra įnešta dviejų senatorių, o kita -- trijų. Senate yra įneštos 7 rezoliucijos o Atstovų Rūmuose -- 30 rezoliucijų.

* JADVYGĄ GRIGIENĘ iš Brooklyno, N.Y. parašė savo kongresmanui laišką naujos rezoliucijos įnešimo reikalu. Otu, geros valios lietuvi, savo "lietuvišką darbą" jau atlikai? Jei ne, rašyk tuoj Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybei. Ji tau padės tai atlikti. Laišką rašyk tiesiog pirmininkui: Mr. L. Valiukas, Post Office Box 77048, Los Angeles, California, 90007.

Rezoliucijoms remti komiteto pirm. L. Valiukas tariasi rezoliucijų pravedimo reikalu su estų veikėjais. Nuotraukoje iš kairės: L. Valiukas, Arne Kalm ir Bernard Nürmsen. L. Kančausko nuotrauka

A. A.
Martynui NASTOPKAI

mirus, jo žmonai ir giminėms giliai užuojautą
reiškia ir kartu liūdi

Stasė, Kazys ir Rimvydas
žiedoniai
Nijolė ir Donatas Balčiūnai

Detroito Lietuvių Namų Banketas-Koncertas

Detroito Lietuvių Namų Draugija rengiasi paminėti namų įsigijimo metines, surengdama banketą-koncertą š.m. lapkričio 9 d., šeštadienį. Koncertui atlikti yra pakviestas Clevelando vyrų oktetas ir šokiama Neolituonų orkestras. Banketui ir koncertui prašoma iš anksto įsigyti bilietus, kad vėliau nebūtumėt nusivylę dėl vietų stokos. Vienam asmeniui į koncertą ir banketą bilietas 7 dol., o moksleiviams -- 3 dol. Registruotis stalams (po 10 asmenų) galima Nėringoje - Pauzės krautuvėje. Banketas vyks didžiojoje salėje.

Namų Informacijos Tarnyba

* DĖMESIO VERTA KNYGA, paminėta Dirvos 119 nr. kurios įvadą, nepaprastai gražiai įvertinant lietuvių kalbą, atskiroje brošiūroje išleido Juozas J. Bachunas, jau dabar susilaukęs nepaprasto susidomėjimo. Tą brošiūrėlę, anglų kalba parašytą, vertę įsigyti visiems, kuriems tik Juozas J. Bachunas dar nespėjo išsiuntinėti.

50 EGZEMPLIORIŲ KAINA -- 25 CENTAI PAŠTO ŽENKLAIS. Rašykite ir užsisakykite šiuo adresu: J. J. Bachunas, Tabor Farm, Soðus, Michigan.

Pagerbė a. a. dr. M. J. Colney

Šio mėnesio 17 dieną sukako septyneri metai, kai mirė Waterbury ir visoje JAV lietuvių visuomenėje žinomas veikėjas Dr. Motiejus J. Colney -- Aukštikalnis. Trims metams pralinkus, šalia jo atsigulė ir jo žmona Antanina.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyriaus iniciatyva, praėjusį sekmadienį kukliai paminėta daktaro mirties sukaktis. 11 val. šv. Juozapo parapijos bažnyčioje už mirusį atlaikytos pamaldos, o tuoj po jų gana gausus waterburiečių būrys susirinko prie mirusiųjų kapo. Prie gražaus, lietuviško stiliaus, JAV lietuvių aukomis pastatyto antkapio padėta gėlių, o skyriaus pirmininkas Mykolas Gureckas trumpai apžvelgė dr. Colney visuomeninę veiklą. Vienas ALTS steigėjų, buvęs Sąjungos pirmininkas ir kone amžinas vietos skyriaus pirmininkas, ilgametis lietuviškos radijo valandos vedėjas, daugelio kitų vietos lietuviškų organizacijų

Sukaktuvininkas poetas Mykolas Vaitkus

BOSTONO LIETUVIAI RUOŠIASI PAGERBTI POETĄ MYKOLĄ VAITKŲ

Šių metų spalio 27 d. sukanka 80 metų, kai gimė pomaironinės kartos poetas kan. Mykolas Vaitkus. Bostono lietuviai, susibūrę į didesnį junginį, rengia mūsų grožinės literatūros veterano pagerbimą. Parengimas rengiamas So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a salėje, š.m. lapkričio 16 d. 6 val. 30 min. vakaro. Kad programa neužsitęstų, Bostono ir jo apylinkių lietuviai iš anksto kviečiami laikuparengiman užsirašyti, o taip pat ir punktualiai susirinkti. Parengime žadėdama lyvauti pats kan. Myk. Vaitkus.

Komitetą, kuris rūpinasi poeto Myk. Vaitkaus pagerbimo rengimu, sudaro: Faustas Kirša, nors dar tebeserga, yra pirmininkas, pagerbimo akademijos vadovas vicepirm. dr. Juozas Grinius paskaitą rengia St. Santvaras, vicepirm. programos paruošimui Al. ir Ant. Gustaičiai, vicepirm. išdo reklamams J. Kapočius, vi-

cepirm. ryšiams su kan. Myk. Vaitkum, o taip pat svečių priėmimo rūpesčiams Pr. Lembertas, scenos papuošimų rūpinasi vicepirm. dail. Vikt. Vizgirda, vicepirm. pobūviui rengti moterų klubo atstovė p. Žižniauskienė, Vl. Mickūnas ir Al. Griauzdė, komiteto sekretorius inž. Zigmas Gavelis, sveikinimams organizuoti komisija -- Just. Vaičaitis, Ivaška ir Ant. Matjoška, spaudos komisija -- A. Mučinskas, J. Sonda, Pov. Žičkus.

Pagerbimo organizavimas jau pradėtas. Tikimasi, kad šios garbingos sukakties proga poetą Myk. Vaitkų pagerbti susirinks ne tik Bostono lietuviai, bet bus sulaukta svečių ir iš tolimesnių Amerikos vietovių.

* LB BOSTONO APYLINKĖ lapkričio 10 d. 5 val. po pietų rengia viešą 1863 m. sukilimo minėjimą Liet. Pil. Draugijos III aukšto salėje So. Bostone.

Programoje: prof. S. Sužiedėlio paskaita "Muravjovo misija Lietuvoje 1863-64 metais (turėsime retą progą Muravjovo darbus palyginti su šių dienų rusų darbais Lietuvoje), deklamacijos, tautiniai šokiai ir kt.

Po oficialios dalies bus bendras pobūvis.

Šis minėjimas supuola su LB Apylinkės metine švente. Todėl visi įsipareigokime savąją šventę tinkamai paminėti.

Valdyba

VALENTINOS ŠČIUKAITES IR GINTARO ČEPO VESTUVES

Cambridge liet. par. bažnyčioje spalio mėn. 12 d. altoriaus ry-

šiais susituokė Valentina Ščiukaitė ir Gintaras Čepas.

Vestuvių puota vyko Ščiukų rezidencijoje. Gi sekančią dieną -- jaunosios - marčios įvesdinimas su medum -- Dr. Vytauto ir Lidijos Čepų šeimoje. Vestuvėse dalyvavo jaunųjų giminės, inž. E. Manomaitis su šeima (jis vadovavo puotai ir kartu ėjo piršlio pareigas) Myk. Manomaitis, iš Tennesy atsikrėdo jaunojo tėvas prof. dr. V. Čepas, Lidija Čepienė, ALTS Bostono skyr. pirm. A. Matjoška su šeima, iš Waterburio p. Butkevičių šeima ir kt. Vyriausiu pabroliu buvo jaunojo pusbrolis A. Manomaitis, pamerė -- jaunosios sesutė Dalia.

Jaunieji gavo daug sveikinimų. Dar viena lietuviška šeima susikūrė. Su tostais ir linkėjimais jaunieji po torto apdalinimo apšleido puotą. Gi jaunimas ir senimas linksminosi gana ilgai. Svečiai ponios Ščiukienės buvo pavaišinti tikrai aukštaitiškai. Geriausios sekmės jauniems.

Ig. Vilėniškis

PABALTIEČIŲ BALIUS

Spalio 27 d. 5 val., po pietų, Pabaltiečių Sąjungos Bostono skyrius rengia savo tradicinį "Pabaltiečių Draugystės Banketą", kuris įvyks Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu naujoje salėje, 368 Broadway W., So. Bostone.

Puiki meninė programa bus išpildyta estų, latvių ir lietuvių stipriomis meninėmis pajėgomis. Po vakariėnės, veikiam būfetu ir grojant Smito orkestrui, vyks šokiai.

Savo gausiu atsilankymu parodysime gražų bendradarbiavimą su bendro likimo kaimynais latviais ir estais.

Bilietus bus galima įsigyti prie įėjimo. Kas norėtų rezervuoti dešimčiai asmenų stalą, prašau kreiptis pas Česlovą Mickūną (TA 5-4842).

Tad iki malonaus pasimatymo bankete.

PABALTIEČIŲ KONCERTAI

Pirmasis šių metų koncertas įvyks gruodžio 6 d., kurio programoje girdėsite estų sopraną Ive Patrason.

Antrajame koncerte, kuris įvyks balandžio 3 d., yra pakviestas latvių operos solistas bari-tonas Teodors Brilts.

Ir balandžio 24 d. įvyks Aldonos Kepalaitės piano rečitalis.

Norime priminti, kad norintieji gauti serijinius bilietus turėtų kreiptis pas Vyt. Izbičką (FA 5-6049), C. Mickūną (TA 5-4842) Vyt. Žiaugrą (FA 3-8378)

DREBĖJO NAUJOJI ANGLIJA

Praeitą pirmadienį sukrėtė bostoniškus trumpai trukęs 15-20 sekundžių žemės drebėjimas. Šis įvykis siekė visą N. Angliją. Buvo jaučiama namuose stiprokas virpėjimas. Paaiškėjo, kad Atlante, Cape Cod šone, 50 mylių tas nepaprastas sukrėtimas prasidėjo ir pajudino plačiąją apylinke.

* SEKASI ŠACHMATUOSE jaunam žaidėjui Gediminui Šveikauskui. Jis po penkių ratų atsisotojo, 4-1/2 taškais, pirmoje vietoje. Jis sumušė stipriausią Massachusetts meistrą John Curdo, kurį vadino čempionų čempionu. Algis Makaitis, lietuvių šachmatų pažiba, turi 3 taškus. Pirmenybėse dalyvauja 36 šachmatininkai.

* PADĖKOJO JUOZUI BACHUNUI, kad jo pastangomis bostoniška turėjo malonumo pasiklausyti gražaus Genės Vasiliauskienės koncerto. Šią padėką pasiuntė koncerto dalyvių įgalioti, rengėjai -- Laisvės Varpas.

* Į LOS ANGELES nuolatiniams įsikūrimui išvyko bostoniškas inž. V. Lembertas su šeima.

* "ŽEBRIUKO NUOTYKIAI MIŠKE" -- nauja knyga vaikams. Autorė Nijolė Jankutė, iliustravo Vanda Vernickaitė - Aleknavičienė, išleido Kernavės tuntas. Knygos kaina \$2.50. Šiuo metu knyga gaunama pas B. Vindašių, 6443 South Washtenaw Ave., Chicago, Illinois, 60629, telef. WA 5-5612 pasiunčiant piniginę perlaidą (Money order) \$2.50 vertės, arba užsakant laišku ar telefonu ir knyga bus pasiųsta C.O.D. už \$2.50 plus 38 centai pašto išlaidoms padengti.

Platintojai taip pat prašomi kreiptis virš minėtų adresu. Su platintojais bus tariamasi.

Jaunieji Valentina ir Gintaras Čepai po sutuoktinių su tėveliais. Kairėje jaunosios tėveliai Ščiukai, dešinėje jaunojo tėveliai Čepai.

Laisvės Varpo koncerto Bostone spalio 13 d. programos dalyviai vakariėnės metu. Nuotraukoje iš kairės: Laisvės Varpo programos vedėjas Petras Viščinis, solistė Genovaitė Vasiliauskienė, solistas Kazys Yakutis ir pianistės Mary Lynch ir Dorothy Oldham. E. Meilaus nuotrauka

Laisvės Varpo koncerto dalyviai. Programą išpildė viešnia iš Australijos sol G. Vasiliauskienė, pianistė australietė Dorothy Oldham ir sol. K. Yakutis, kuriam akompanavo Mary Lynch. E. Meilaus nuotrauka